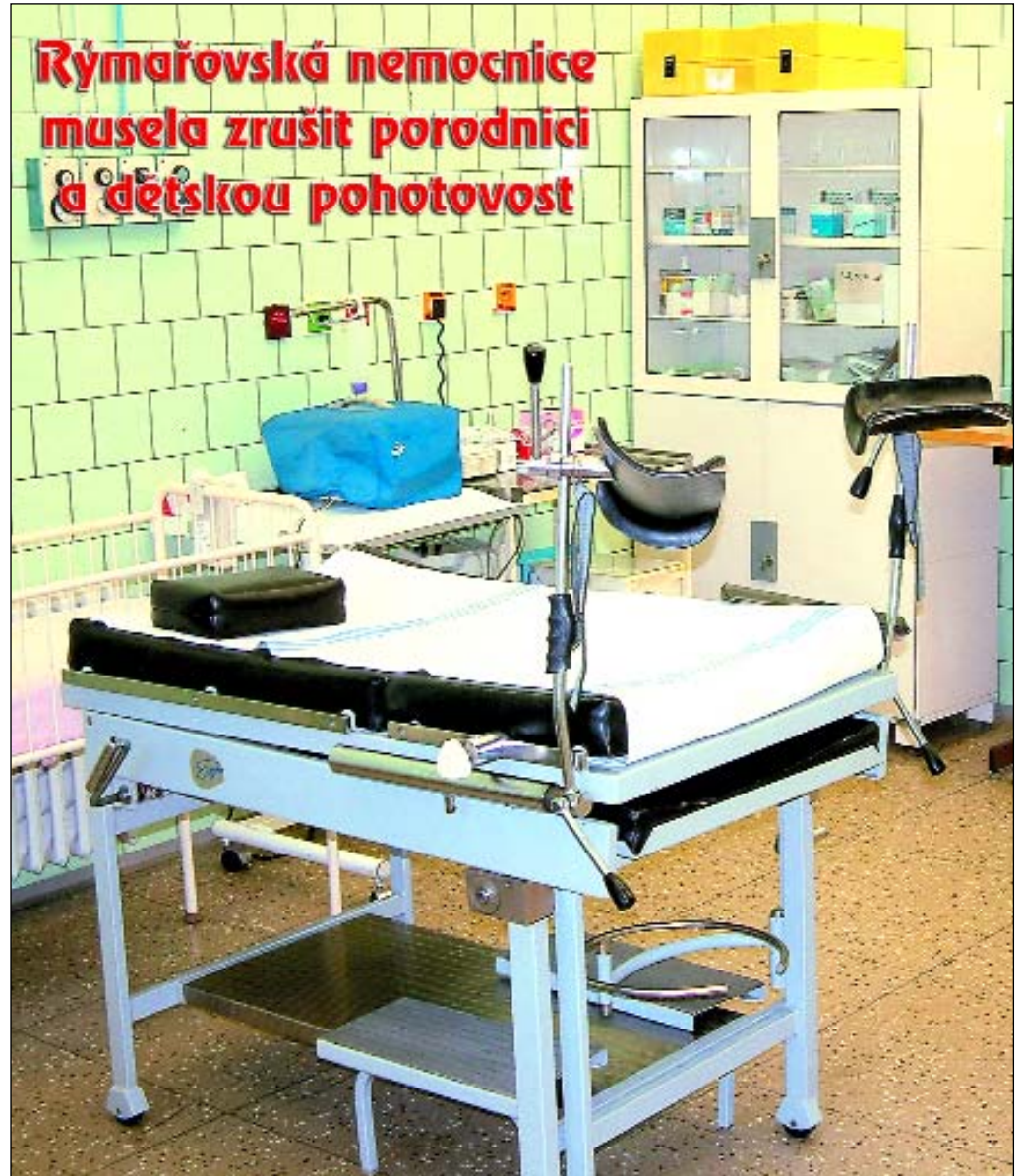

Armáda se slavnostně rozloučila s muži narozenými v roce 1942.

Hofmistrovu závěť na Sovinci shlédlo za nepříznivého počasí dvanáct stovek návštěvníků.

Herci ochotnického divadelního spolku Mahen opět úspěšni v pohádce O líných strašidlech.

Jan Burian, hudebník, spisovatel a cestovatel zavítal do našeho města s čerstvými zážitky z cesty po Portugalsku.

Aktuálně z města

Rýmařovská nemocnice zrušila porodnici

Současný neutěšený stav našeho zdravotnictví a nestandardní postupy při platbách některých zdravotních pojišťoven za poskytnutou zdravotní péči vedou řadu zdravotnických zařízení k výrazným úsporným opatřením. Stávající situace přiměla také rýmařovskou nemocnici k velmi bolestnému kroku, nicméně podle ředitele nemocnice a primáře gynekologicko-porodního oddělení MUDr. Mariána Olejníka ke kroku nejméně bolestivému z hlediska péče o rýmařovské občany, a sice ke zrušení porodnického oddělení. Na podrobnosti jsme se zeptali ředitele nemocnice MUDr. Mariána Olejníka.

Ve středu 29. října se uskutečnila valná hromada Nemocnice Rýmařov, s. r. o., na které se s definitivní platností rozhodlo zrušit porodní oddělení v Rýmařově dnem 31. října 2003. Proč k tomu vlastně došlo?

Již delší dobu se připravovala tato varianta a valná hromada nemocnice, jak jste již řekl, potvrdila ve středu 29. října rozhodnutí vedení nemocnice, že od 1. listopadu zavíráme porodnické oddělení. Je to bohužel smutná událost, ale k tomuto kroku nás vedlo několik závažných důvodů. Jedním z nejdůležitějších je velmi výrazný pokles počtu porodů. Když si totiž uvědomíme, že v roce 1976 byla statistika celkového počtu porodů v okrese Bruntál vyjádřena číslem 2600, v roce 1990 to bylo 1500 a v roce 2001 jen 800 porodů, plyne z toho, jak už jsem řekl, že porodnost dramaticky klesá, a platí to nejen pro bývalý okres Bruntál, ale i pro celou Českou republiku. Česká gynekologicko-porodnická společnost vydala prohlášení, že porodnice by měla zůstat v místě, kde je minimálně 500 porodů ročně, ovšem optimální počet porodů z hlediska financování a hospodaření nemocnice by měl být kolem 800 porodů za rok. Znamená to tedy, že na bývalý okres Bruntál připadá jedna porodnice. V rýmařovské porodnici se narodilo průměrně 200 dětí. Z toho sto dětí bylo z Rýmařovska a druhá stovka z okolních obcí, počítaje do toho i rodičky z Vrbenska, Bruntálska a Krnovska. Naše porodnice si za dobu své činnosti dokázala vybudovat nezastupitelné postavení ve vztahu ke spádovosti celého regionu. Za poslední dva roky jsme měli na rozdíl od jiných okolních porodnic nulovou prenatální úmrtnost. Patřili jsme mezi nejlepší porodnice v České republice, ostatně paradox je i v tom, že jsme nedáv-

no získali prestižní titul Baby Friendly Hospital. Mladí lékaři ovšem nemohli získat nízkou porodnost dostatečné zkušenosti a praxi. To byl také další, odborný důvod, proč zavřít porodnici. Nechci se utěšovat, ale v uzavírání porodnic nejsme sami. K uzavření přistoupila mnohem větší města, například Hranice na Moravě, Bílovec nebo Ivančice na Moravě. Tlak na uzavření porodnice byl také v hodonínské nemocnici. Důvodem klesajícího počtu porodů v Rýmařově je rovněž pokles počtu mladých občanů ve městě i v okolí. Lidé odcházejí za prací do větších měst a studenti, kteří odešli na studia, se většinou již nevrací.

Co by pro nemocnici znamenalo zachovat porodnici i za stávajícího počtu porodů?

Pojišťovny se dostaly do velkých problémů a přestaly platit nebo platí s velkým zpožděním. V důsledku toho se i rýmařovská nemocnice dostala do platební neschopnosti, a pokud chceme i nadále zachovat nemocnici jako celek, musíme přikročit k nepopulárnímu kroku - zavřít oddělení, které nemocnici přináší významné ztráty, a tím oddělením byla právě porodnice. V průběhu devíti měsíců letošního roku mělo novorozenecké oddělení ztrátu 700 tisíc korun. Pokud se nerodí děti, a lékaři tak nemohou vykonávat svou profesi, za kterou vykazují pojišťovně svůj výkon, narůstá finanční ztráta. Vzrůstají režijní náklady - platby za teplo, vodu, mzdy apod. Jinými slovy řečeno, dvě stě porodů ročně nepokryje režijní náklady porodního a novorozeneckého oddělení. **Které porodnice budou připraveny přijmout nastávající maminky z Rýmařova a okolních obcí?**

O našem rozhodnutí jsme informovali okolní nemocnice v Šumperku, Bruntále, Krnově a Šternberku a na-

stávající maminky si mohou vybrat některé z těchto měst, kde porodnice i nadále budou fungovat. Nejbližší je porodnice v Bruntále, ale svobodná volba je na samotné rodiče a přijme ji kterákoliv porodnice.

Co se týče těhotenské poradny a gynekologického oddělení, zůstanou pro nastávající maminky zachovány?

Všechny ostatní složky oddělení včetně ambulancí zůstávají v činnosti v plném rozsahu a provoz včetně ordinčních hodin nebude dotčen. Těhotné maminky budou ošetřeny, mohou být při potížích i hospitalizovány, ovšem samotný akt porodu už v naší nemocnici nebude možný.

Jaké může vzniknout riziko pro nastávající maminku při náhlém nebo komplikovaném porodu vzhledem k převozu do vzdálenější porodnice?

K takovým případům přijíždí téměř vždy rychlá záchranná služba, která je vybavena porodním balíčkem, a každý sloužící lékař dokáže provést fyziologický porod, byť by ho měl provést například při cestě do porodnice. **Může nastat situace, že rýmařovská nemocnice bude muset přistoupit k omezení některého z dalších provozů?**

Předpokládáme, že v nemocnici zůstane zachováno oddělení interní, ošetrovatelské péče, chirurgické, gynekologické, ovšem velmi ohroženo zůstává dětské oddělení. Není vyloučeno, že v brzké době nastane situace, kdy je budeme muset zavřít vzhledem k tomu, že jeho finanční ztráta činí za posledních devět měsíců 1,8 milionů korun. Z hlediska potřeby je ovšem důležitější než porodnice a má svůj prioritní význam pro rodiče s dětmi. Pokud však situace v českém zdravotnictví bude stagnovat nebo v horším případě se problémy budou prohlubovat, nezbude nám nic jiného, než přistoupit k uzavření i dětského oddělení. S touto alternativou musíme počítat.

V jakém časovém horizontu s touto alternativou počítáte?

Jakékoliv další odhady termínu uzavření dětského oddělení by byly pouhou spekulací. Může se jednat o jeden nebo dva roky, nedokáží to za součas-

ného stavu posoudit. Situace se mění každou chvíli.

Budete muset propustit nějaké zaměstnance v souvislosti s uzavřením porodnice?

Vedení nemocnice se snažilo zmírnit dopad na zdravotní personál v souvislosti s uzavřením porodnice. Jednali jsme s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou o rozšíření ošetrovatelské péče o deset až patnáct lůžek, kam by přešla část zdravotnického personálu ze zrušené porodnice. VZP se ovšem vyjádřila v tom smyslu, že na Rýmařovsku v současnosti nepovažuje za potřebné rozšiřovat počet lůžek tohoto typu. Je pochopitelné, že se určitý sociální dopad v souvislosti s uzavřením porodnice projeví.

Kolik zaměstnanců bude muset odejít?

V první fázi budeme muset propustit asi dvacet zaměstnanců, z toho převážnou část budou tvořit lidé v důchodovém věku. Ve druhé fázi na konci roku, kdy skončí pracovní smlouvy na dobu určitou, to bude deset až patnáct zaměstnanců. Celkem se tedy bude jednat o 30 - 40 lidí. Pochopitelné se provádí opatření také v administrativě. Početní stav byl snížen o čtyři zaměstnance a administrativa funguje na početně nejnižší možné hranici. I přesto uvažujeme o dalším snížení alespoň o jednoho administrativního pracovníka.

Kolik pracuje v současné době v nemocnici zaměstnanců celkem? A kolik z nich tvoří administrativu?

V nemocnici pracuje celkem 216 zaměstnanců, z toho je deset administrativních pracovníků.

Děkuji vám, pane primáři, za rozhovor.

JiKo

Stanovisko Všeobecné zdravotní pojišťovny

Od 1. 11. 2003 byla uzavřena porodnice v Rýmařově. Jak se k tomuto kroku staví VZP?

Je to rozhodnutí vedení nemocnice a VZP bere tento krok jako realitu. O vzniku situace jsme byli informováni v závěru měsíce října, přesto nelze jinak než s argumenty nemocnice souhlasit. Při tak nízkém počtu porodů není možno porodnici dlouhodobě udržet v provozu.

Jaký bude další postup VZP?

Pro pojištěnkyně VZP je smluvně v rámci okresu zajištěna porodnice v Krnově a rovněž v dalších porodnicích mimo okres. Z hlediska

lepší dostupnosti zdravotní péče pro nastávající rodičky jsme připraveni uzavřít smlouvu s bruntálskou porodnicí a předpokládáme, že se tak stane v nejbližších dnech.

Proč VZP v souvislosti s uzavřením rýmařovské porodnice nesouhlasí s rozšířením lůžek ošetrovatelské péče v Rýmařově?

Tato péče je dostatečně zajištěna nejen v rámci okresu, ale i této nemocnice. Je třeba si uvědomit, že pojišťovny zajišťují dostupnost zdravotní péče, a ne otázku zaměstnanosti. To musí řešit někdo jiný.

Děkuji vám za rozhovor.

JiKo

Ukončení činnosti dětské pohotovosti v rýmařovské nemocnici

Přes veškerou snahu vedení nemocnice i města čelit současné nepříznivé situaci ve zdravotnictví vede její konkrétní vývoj k nezbytnosti ukončit z eko-

nomických důvodů činnost lékařské první pomoci pro děti v rýmařovské nemocnici dnem 31. října 2003. V případě potřeby je tedy nutné se buď obrá-

tit na lékařskou službu první pomoci v Bruntále (do 22. hodiny), případně na zdravotnickou záchranou službu.

Tajemník Městského úřadu v Rýmařově vydává

veřejnou výzvu k přihlášení zájemců

dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a změně některých zákonů

na místo:

referenta odboru životního prostředí a výstavby - investice

Místo výkonu práce:
Předpokládaný nástup:
Platová třída:
Požadavky:

Městský úřad Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov

ihned

8

splnění předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a změně některých zákonů

Jiné požadavky:

požadované vzdělání minimálně SŠ stavebního směru, znalost práce na počítači (Word, Excel, Outlook), odpovědnost a preciznost, organizační schopnosti, samostatnost, schopnost jednat s lidmi.

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti - referent např.:

- vede předepsanou evidenci místních komunikací, mostů, zajišťuje pravidelné prohlídky a předkládá návrhy opatření z nich vyplývající,
- zajišťuje soulad autobusových zastávek s právními předpisy a normami, zastupuje město při projednávání jízdních řádů,
- zajišťuje inženýrskou činnost investora při investičních akcích města a při opravách v nákladech nad 0,5 mil. Kč,
- zajišťuje obchodní soutěže ve smyslu zákona č. 199/1994 Sb., o veřejných zakázkách v platném znění.

Písemná přihláška zájemce dle § 6 odst. 3 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení a titul zájemce,
- datum a místo narození zájemce,
- státní příslušnost zájemce,
- místo trvalého pobytu zájemce,
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka,
- datum a podpis zájemce.

K přihlášce přiložte

- životopis, ve kterém se uvádí údaje o dosavadním zaměstnání a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se investiční činnosti,
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce,
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání.

Místo, adresa a způsob podání přihlášky:

- osobně na podatelně Městského úřadu Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov nebo poštou s datem odeslání nejpozději 27. 11. 2003

Lhůta pro podání přihlášky: 27. 11. 2003

Zaměstnavatel si vyhrazuje právo nevybrat žádného z přihlášených zájemců a veřejnou výzvu zrušit. Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 121.

*Ing. Jiří Furik,
tajemník MěÚ Rýmařov*

Rýmařovsko se prezentovalo v Berlíně Maheňáci opět úspěšní v pohádce O líných strašidlech

Dva tisíce rodinných domků za deset let. To je bilance, kterou si ve čtvrtek 9. října 2003 připomenula firma Rodinné domky Rýmařov spolu se svými obchodními partnery na velvyslanectví České republiky v Berlíně.

Objem exportu firmy za rok 2002 činil dvacet procent objemu českého stavebnictví, což ocenil ve svém vystoupení i obchodní rada velvyslanectví v Berlíně pan Ladislav Šáral. Generální ředitel firmy Rodinné domky Rýmařov Ing. Jiří Pohloudek zdůraznil novou strategii firmy na trhu, kde si v minulých letech vybudovala dobrou pozici. Přestala být levnou firmou z východu, což pochopitelně ztěžuje pozici prodejce. Pro zlepšení postavení na trhu SRN se firma rozhodla vystupovat zde jako německá firma. RD Rýmařov tak expandu-

je stavební kapitál na velmi náročný trh SRN, ale i jiných evropských zemí, v nichž nabízí evropský stavební systém LORD.

Na setkání v Berlíně reprezentoval region starosta Rýmařova Ing. Petr Klouda. Ve svém vystoupení zdůraznil, že region Rýmařovska je dobrou příležitostí pro potenciální investory. Vyzdvihl také význam firmy RD Rýmařov jako silného a významného ekonomického subjektu a rozhodujícího zaměstnavatele, který vytváří pracovní místa jak v přímém, tak i v nepřímém pracovním řetězci.

Setkání v Berlíně prokázalo, že firma Rodinné domky Rýmařov si uvědomuje nejen rizika, která jsou spojena se vstupem České republiky do EU, ale také velkou příležitost svého uplatnění v nových podmínkách velkého trhu Evropy. *JP*

V pondělí 3. listopadu zahráli členové hereckého ochotnického spolku Mahen v Rýmařově premiéru pohádky Vladimíra Čerta O líných strašidlech. Veselý pohádkový muzikál režisérka Hanka Vystřelilová dramaturgicky „ušila na míru“ podmínkám a možnostem hereckého obsazení.

Ve starém, zpustlém mlýně žijí Hastrmanka (Helena Papajová) s Ježíškou (Vlastou Vykruťkovou). Celé dny a noci tráví zlomyslným poštuchováním a utahováním si jedna z druhé. Není divu, vždyť obě dvě za ta léta už dávno zapoměly tajemství roztodivných čar a kouzel a hádky a naschvály jsou jejich jediným potěšením. Jednoho dne se však do mlýna vypraví kurážná dívka Anička (Radka Koláříková), aby tu objevila zázračný poklad, pro který ji poslala ziskuchtivá a nevděčná selka Tereza (Jana Gašperáková) a po kterém touží i obě popletená strašidla. Ta se samozřejmě ztrátě čarovné truhličky brání všemi možnými způsoby, a nebýt Aniččina důvtipu a odvahy, kdoví jak by

reckých rolí vysloužily od dětí skandovaný potlesk. Hudbu pro představení upravil dlouholetý rýmařovský muzikant Jirka Vystřelil.

Doslova nabitý sál městského kina dětní rýmařovských základních a mateřských škol, rýmařovské zvláštní školy, dětní z Dětského domova v Janovicích, základní školy v Dolní Moravici a Staré Vsi dával tušit, že představení, které za okamžik vypukne, bude mít nádech napětí, tajemna, mocných čar a kouzel. O tom ostatně svědčili i všudypřítomní pavouci, štíři a dokonce i krysa v doupeti strašidel. Ovšem co by to bylo za pohádku, kdyby nepřinesla dětem užitečné poučení o tom, že bez práce nejsou koláče. A to pochopila i velmi líná strašidla.

Dopolední představení pro školáky zahráli herci Mahena v 9.00 a 11.00 hodin a podle náležitého ohlasu přítomných dětských diváků měli velký úspěch.

Odpolední představení, které se uskutečnilo v 17.00 hodin, bylo určeno veřejnosti, zejména pak rodičům s dětmi, žákům a studentům. *JiKo*

Foto: archiv RD Rýmařov

to nakonec se všemi dopadlo. Pohádka O líných strašidlech patří k nejoblíbenějším p o h á d k o v ý m hrám, které se v posledních desetiletích na divadelních prknech objevily. Je to především zásluha vtipných textů, bláznivých a nečekaných situací a především krásných a melodických písníček, za které si představitelky he-

Sbohem, armádo

Ve středu 29. října v 10 hodin dopoledne proběhlo v malém sále Střediska volného času za přítomnosti starosty Rýmařova Petra Kloudy, starostky Horního Města Evy Machové, starosty Břidličné Miloslava Volka a vedoucího odboru vnitřních věcí Zdeňka Kudláka slavnostní předávání Osvědčení o zániku branné povinnosti mužům z Rýmařovska narozeným v roce 1942. Úvodní slovo pronesl příslušník Územní vojenské správy v Opavě mjr. Luděk Pelka, který také posléze předal přítomným „vyřazeným“ jejich osvědčení. Tento akt probíhá každý rok na základě branného zákona, obvykle na jaře. Letos se však pro šestašedesát vysloužilců z Rýmařovska a mnoho dalších z Bruntálska a Krnovska uskutečnil opožděně, teprve nyní na podzim. Důvodem zdržení byla reorganizace administrativy spojená se sloučením bruntálské vojenské správy se správou v Opavě, k němuž došlo po zániku okresů.

Celé předávání proběhlo velmi prostě a netrvalo déle než patnáct minut.

Přesto se stalo další připomínkou postupné přeměny české armády v malou, plně profesionální organizaci, která by měla vzniknout do konce příštího roku. Poslední vojáci by tak nastoupili k výkonu základní služby v dubnu 2004. Profesionální armáda by měla mít přibližně 24 tisíc příslušníků, připravených řešit závažné úkoly celonárodního charakteru. Vedle nich by měly existovat i roty dobrovolných záložníků, které se účastní některých cvičení a budou působit především na teritoriální úrovni při různých živelných pohromách apod., zvláště tam, kde vojenské útvary zanikly nebo zanikají. Vojenská služba by tak v budoucnosti měla být založena výhradně na dobrovolnosti.

Současnou líheň profesionálních vojáků představují vojenské vysoké školy a školící středisko ve Vyškově. Vojákem z povolání se může stát každý, kdo absolvuje tento typ školy nebo se přihlásí na takzvaném rekutačním středisku, které je umístěno obvykle při úřadu práce. Na otázku, jaké výhody funkce vojáka z povolání při-

náš, nám mjr. Pelka odpověděl jednoznačně - profesionální voják může v armádě nejen využít svého civilního vzdělání a zkušeností, ale může si je rovněž rozšířit, předností jsou dále platové podmínky, např. příspěvek na bydlení, a rovněž fakt, že v armádě neexistuje platová diskriminace žen. Na závěr předávacího aktu jsme se zeptali i starosty Rýmařova, jaké má vzpomínky na svou vojenskou službu. Petr Klouda, který sloužil jako ab-

solvent jeden rok v Uher-ském H r a d i - š t i u motostřeleckého útvaru ve funkci velitele čtyř protitankových ř í z e n ý c h střel, prohlásil, že vojenský dril těžko snášel a vojnu po-

važoval spíše za ztracený čas. Zdá se, že tomuto názoru, který ostatně sdílí většina dnešních mladých mužů, vychází trend profesionalizace konečně vstříc. A tak se za dalších čtyřicet let patrně vytratí i onen zákonem daný zvyk předávat Osvědčení o zániku branné povinnosti a s ním i zástupy mužů, kteří se baví nad starými vojenskými knížkami o dávných zážitcích, jimž čas ubral mnohých vad a přidal na půvabu. *ZN, JiKo*

Policie varuje před zloději platebních karet

I přes neustálé upozorňování ze strany policie nechávají lidé své tašky a kabelky při návštěvách obchodních domů v nákupních košíčcích a pouští je z dohledu. Každý týden je oznámeno několik případů krádeže peněženky s hotovostí, doklady a kartami, kdy pachatelé stačil jeden nestřežený okamžik, aby se obohatil často o několik tisíc korun. Někdy jsou majitelé natolik neopatrní, že přímo u platebních karet nechávají napsaný PIN kód. Způsobená škoda se pak pohybuje v desítkách tisíc korun.

Od začátku ledna do konce září 2003 četila policie celkem sedmačtyřicet případů neoprávněného držení platebních karet, zatímco loni ve stejném období bylo oznámeno jen čtrnáct podobných krádeží. Jde tedy o téměř trojnásobný nárůst této trestné činnosti. Policie navíc předpokládá, že v měsících listopadu a prosinci, v období předvánočních nákupů, riziko krádeží peněženek výrazně stoupne.

Mladá zlodějka nepohrdla ani spodním prádlem

Policisté z Břidličné nyní šetří kuriózní případ, ke kterému došlo 5. srpna v jejich služebním obvodu. Patnáctiletá dívka večer toho dne odcizila z prádelni šňůry před panelovým domem prádlo jedné z nájemnic. Při svém činu si z vypraných oděvů nevybírala a vzala jednoduše všechno - plavky, mikiny, trička, ponožky i spodní prádlo v celkové hodnotě 8 500 Kč. Dívka se majitelce ke krádeži přiznala, řekla, že věci prodala, ale že je zaplatí. Protože tak do dnešního dne neučinila, ohlásila okradená žena věc policii.

Diagnóza nehody - nedodržení bezpečné vzdálenosti

V poslední době došlo hned k několika zcela zbytečným dopravním nehodám, jejichž příčinou bylo nedodržení bezpečné vzdálenosti mezi vozidly. Jedna z nich se stala i v Rýmařově. V pátek 17. října krátce před polednem se srazila dvě vozidla na křižovatce ulic Revoluční

a Opavské. Sedmatřicetiletý řidič Fordu Escort z Olomoucka nedržel bezpečnou vzdálenost mezi svým automobilem a Peugeotem jedoucím před ním a narazil do něj ve chvíli, kdy Peugeot při odbočování dával přednost vozidlům jedoucím po hlavní silnici. Hmotná škoda činí celkem 180 000 Kč, z toho na autě viníka jen 30 000 Kč a zbytek, tedy 150 000 Kč, na Peugeotu. Ačkoliv se srážka obešla bez zranění, řidič Fordu bude potrestán o to přísněji, že u něj bylo naměřeno 0,57 promile alkoholu v krvi.

Vyhnuła se psovi a trefila strom

Další autonehoda se stala v Albrechticích u Rýmařova 18. října v jedenáct hodin v noci. Mladou řidičku jedoucí ve Formanu vylekalo zvíře na silnici. Žena strhla řízení, aby do něj nenarazila, vyjela mimo komunikaci a narazila do stromu. Obvykle bývá příčinou tohoto typu nehod pohyb některého lesního zvířete, např. smy, po jízdě dráze, tentokrát však šlo patrně o psa. Řidička vyvázla bez zranění, se škodou na vozidle ve výši 30 000 Kč a blokovou pokutou za dopravní přestupek. K další nehodě s účastí lesní zvěře, kterých v posledních dnech přibývá, došlo v pondělí 20. října mezi Dědřichovem a Ryzovištěm. V ranních hodinách zde do cesty přímo před projíždějící Ford Mondeo vběhl srnec. Řidič nestihl srážce zabránit. Sám sice vyvázl bez zranění jen s hmotnou škodou za 16 000 Kč, srnec ovšem na místě uhynul.

Oběťmi podomních prodejců byli důvěřiví důchodci

V těchto dnech došlo k objasnění dvou případů oloupených důchodců. Třidvacetiletý muž z Ostravy, který při podomním prodeji okradl šestosmdesátiletého muže z Velké Štáhlé a devětasmdesátiletou ženu z Huzové, je už ve výkonu trestu odnětí svobody. Úspěšně nyní skončilo také pátrání po jeho třiatřicetiletém spolupachateli, který byl rovněž dopaden a obviněn z trestného činu krádeže.

Obvinění 11. června tohoto roku společně navštívili dům starého muže ve Štáhlí pod záminkou prodeje příkrývek. Mladší pachatel odlákal důchodcovu pozornost a jeho starší komplic v nestřeženém okamžiku odcizil ze skříně v ložnici hotovost 8 000 Kč. Oba „prodejci“ si pak peníze rozdělili a použili pro vlastní potřebu.

Druhý krádeže se třiatřicetiletý muž dopustil 28. června v Huzové, kde si opět vyhlédl starší osobu a přišel do jejího domu nabízet ke koupi příkrývky. Všiml si, kde má důchodkyně uložené peníze, a odlákal ji tím, že ji požádal o kompot. Důvěřivá žena šla pro zavařeninu do sklepa, čímž zloději poskytla dostatek času na to, aby jí mohl z peněženky odcizit částku 10 000 Kč. Mladší spoluviník zatím čekal venku v autě. Peníze si muži opět rozdělili a utratili.

V současné době se již oba nacházejí ve výkonu trestu odnětí svobody, neboť byli odsouzeni i pro další majetkovou trestnou činnost.

Zloděj dřeva dopaden

Rada Skupiny kriminální policie a vyšetřování v Bruntále zahájil 18. října trestní stíhání proti třicetiletému muži z Dolní Moravice, který dle obvinění 8. září tohoto roku odcizil ze skládky dřeva na louce za farou sedmnáct kusů modřínové kulatiny v hodnotě 7 700 Kč. Dřevo odvezl traktorem do křovin u příjezdové cesty ke statku a chtěl ho užít jako paliva.

Cesta po mokré silnici skončila smykem

Mezi obcemi Václavov a Malá Štáhlé došlo 22. října v jedenáct hodin dopoledne ke střetu dvou vozidel. Třicetiletý řidič z Bruntálu ve vozidle Škoda 120 přibrzdil při projíždění zatáčky, dostal však na mokřem povrchu komunikace smyk a vjel do protisměru. Zde se bočně srazil s protijedoucím Volvem, vyjel ze silnice a narazil do svodidel. Žádný z řidičů nebyl zraněn, havárie si vyžádala pouze hmotné škody. Jak káže zákon schválnosti, byl jimi

mnohem více postižen německý řidič Volva, který nehodu nezavinil. Na jeho autě vznikla škoda ve výši 100 000 Kč, zatímco auto viníka utrpělo šrámy za 10 000 Kč. Řidiči škodovky byla za přestupek uložena bloková pokuta.

Útok žháře, nebo nehoda?

Dne 25. října kolem půl druhé v noci začal hořet velkokapacitní seník v Ryzovišti, v němž uskladňoval soukromý zemědělec, který má seník v nájmu, asi 150 tun slámy ve slisovaných balících. Požár zachvátil celou plochu uskladněné slámy a zcela zničil střechu seníku. Celková škoda dosáhla výše 450 000 Kč. Závada na elektroinstalaci byla vyloučena, předmětem dalšího šetření je zavinění cizí osobou, případně jiná příčina. Určité světlo do případu snad může přinést fakt, že tentýž zemědělec byl postižen požárem přesně před rokem, přesněji 27. října 2002. Letos je však vzniklá škoda o polovinu vyšší.

O víkendu loupil „folkař“

Rýmařovské oddělení policie řeší případ vloupání, k němuž došlo mezi 30. říjnem a 1. listopadem. Neznámý pachatel vnikl bez použití násilí do rodinného domku v Rýmařově a ze schodiště na chodbě odcizil jednapadesátiletému majiteli radiomagnetofon se dvěma kazetami trampské hudby uvnitř v celkové hodnotě 3000 Kč.

Smrtelná nehoda v Břidličné

K vážné dopravní nehodě došlo v sobotu 1. listopadu v Břidličné. Osmačtyřicetiletý řidič Favoritu z Bruntálska, který tudy projížděl kolem šesté hodiny odpoledne, narazil do neosvětleného ručního vozíku, který vedl po krajnici místní občan. Na vozíku v tu chvíli seděla šestatřicetiletá žena, která po střetu utrpěla smrtelné zranění a na místě podlehla. Její průvodce byl zraněn lehe. Zatímco v dechu řidiče nebyla odhalena přítomnost alkoholu, chodci byla naměřena hodnota 1,93 promile.

Z podkladů tiskové mluvčí Policie

Signál TV Prima bude kvalitní snad až v 1. čtvrtletí příštího roku

Podle sdělení starosty města Rýmařova Petra Kloudy se příjem televizního signálu pro město Rýmařov a okolní obce kvalitní snad až v prvním čtvrtletí příštího roku. Tuto informaci starosta obdržel od zástupců dodavatelské firmy BTV Klimkovice s tím, že Rada pro rozhlasové a televizní vysílání nemůže městu Rýmařov do konce roku 2003 vydat potřebnou licenci. „V rozpočtu však i nadále zůstává vyhrazeno potřebných 300 tisíc korun na nezbytné výdaje, což obnáší jednorázový příspěvek ve výši 100 - 150 tisíc na vysí-

lač a 100 - 150 tisíc korun na vedení z věže kotelna na místo zadávání vlastního vysílání. Samotný provoz by byl financován zanedbatelnými

mi měsíčními platbami od města a dále příspěvkem TV Prima za šíření signálu,“ řekl k uvedené problematice starosta. Zkvalitněním signálu TV Prima se zabývala také rada města na svém lednovém zasedání. Rýmařovský televizní divák může jen doufat, že se v přidělování licence neprojeví jistý nádech pragocentrismu a avizovaný termín prvního čtvrtletí se stane definitivním pro jasný obraz, zvuk, ale i pro spolupráci mezi Radou pro rozhlasové a televizní vysílání a rýmařovskou radnicí. JiKo

Školství

Pojem zvláštní škola není v současné době hanba ani ostuda

Motto: *Chceme-li pomoci postiženým dětem, musí rivalita či „kvóty“ žáků jít stranou a na prvním místě musí stát spokojený, klidný, vyrovnaný žák bez stresů, který je pomalu připravován na vstup do života.*

Úvodní motto navozuje dnešní povídání o Zvláštní škole Rýmařov. Vždyť ani její žáci nemají zavřené dveře k dalšímu vzdělávání. Nabízí se řada odborných učilišť (OU), těm nejlepším středních odborných učilišť (SOU). Úspěšnost při studiu závisí mimo jiné na tom, zda je žák včas a správně diagnostikován a zařazen a zda je mu dána možnost vzdělávat se přiměřeným způsobem, tj. zvolit správný vzdělávací program na odborném pracovišti. V této souvislosti se nabízí otázka: Jestliže nejsou žáci na základní škole vzdělávání ani dle osnov nižších gymnázií, ani dle osnov jazykových nebo matematických škol, proč se za každou cenu snaží některé základní školy suplovat speciální školy? Ne vždy je to ku prospěchu dítěte.

Snahou Zvláštní školy Rýmařov je připravit žáky pro praktický život, pro další vzdělávání na odpovídajících odborných učilištích, v lepším případě na středních odborných učilištích, aby se do společnosti zařazovali jako plnohodnotná, svobodní občané. Informace, které Zvláštní škola Rýmařov získává z odborných učilišť o připravenosti svých žáků, jsou pozitivní a objektivní zpětnou vazbou, svědčící o její práci. Výuka probíhá podle schválených učebních plánů pro zvláštní a pomocné školy, které jsou dostatečně pružné a variabilní. Učební osnovy umožňují provádění vlastních úprav až v rozsahu 30 procent. Pestrou nabídkou nepovinných předmětů a kroužků se snaží vyplňovat volný čas žáků a tím aktivně realizovat tzv. Minimální preventivní program v oblasti sociálně patologických jevů. Škola je organizátorem okresní soutěže speciálních škol ve vybíjené, disponuje výpočetní technikou, děti učí výtvarným dovednostem, dramatické výchově, hudbě a zpěvu. Škola se zaměřila na ekologickou výchovu, pořádá pro děti například zimní vycházky s příkrmováním zvěře u krmelce, děti sbírají nejružnější byliny a pořádají výpravy do zajímavých míst regionu Rýmařovska. Ve spolupráci s místním ekologickým sdružením Dobromysl se starší žáci na jaře podíleli také na úklidu černých skládek ve městě. Výsledkem práce dětí v kroužcích bývá jejich umístění na předních místech v okresních i kraj-

ských kolech různých soutěží, ve sportovních soutěžích reprezentují kraj i v celorepublikovém měřítku.

Do speciálních škol jsou zařazovány děti s mentálním postižením, případně s kombinací mentálního a tělesného nebo smyslového postižení. Vliv může mít i sociální úroveň, adaptabilita (přizpůsobivost), nepodnětné rodinné prostředí apod. To znamená, že do zvláštních škol bývají zařazováni i ti žáci, kteří se pohybují rozumově v oblasti nižšího průměru a při individuální péči by se mohli vzdělávat v základní škole, ale nemohou zde z různých důvodů dobře prosperovat. Právě nepodnětné rodinné prostředí je jedním z faktorů, který významným způsobem komplikuje práci speciálních pedagogů.

Problémem sociálně slabších rodin je ekonomická závislost na státu a sklon ke konfliktu se sociální normou. Mezi časté příčiny této problematiky můžeme zařadit nedostatečné vzdělání a s ním související nízkou kvalifikaci a špatné sociální a komunikační dovednosti. Velmi negativní jsou potom dopady na děti vyrůstající v takovém prostředí.

Rodina o dítě nepečuje jako o někoho, kdo zasluhuje zvláštní přístup a ochranu. Role otce bývá oslabena (nezaměstnanost, alkoholismus), rodina nefunguje jako celek a vychovává jedince podléhající pocitům bezmoci, závislosti a méněcennosti. Existují zde velké tendence k sociální patologii (např. kriminalita, alkoholismus atd.).

Většina dětí do školy dojíždí. I když Zvláštní škola Rýmařov je v současné době řízena krajem, město prokazuje velkou službu ostatním obcím, které by si měly tuto skutečnost uvědomit a také ji náležitě ocenit. V bývalém okrese Bruntál je v současné době sedm zvláštních nebo speciálních škol. Jsou umístěny v Bruntále, Vrbně pod Pradědem, Moravským Berouně, Krnově, Městě Albrechticích a Rýmařově. Důležitou institucí je dále stacionář pro postižené Sagapo v Bruntále. Zaměstnanci těchto speciálních zařízení se snaží specifickým způsobem zprostředkovat výchovu a vzdělávání i dětem ze sociálně narušeného prostředí. Některým žákům přicházejícím do prvních ročníků chybí často základní hygienické a sociální návyky. Děti vyžadují zcela individuální přístup, mnoho z nich pracuje podle individuálních vzdělávacích plánů, tzn. že žák vyžaduje ze strany učitele zcela specifický přístup.

Za tuto náročnou a společností nedocenenou práci s mentálně či sociálně retardovanými dětmi si vedení školy se všemi pedagogy zcela jistě zaslouží poděkování.

rozhovor

Na to, jakým způsobem probíhá výuka ve Zvláštní škole Rýmařov a s jakými konkrétními problémy se potýká v současné době vedení školy, jsme se zeptali ředitelky Mgr. Hany Měrákové.

Kdo je v současné době, paní ředitelko, vaším zřizovatelem?

Od 1. října 2001 jsme příspěvkovou organizací Moravskoslezského kraje.

Má to své výhody nebo nevýhody?

V tom, kolik máme finančních prostředků na provoz nebo jakým způsobem škola funguje, rozdíl není. Nevýhodou je značná vzdálenost krajského úřadu, takže každé jednání je značně neoperativní. Pokud se jedná o přísun financí, jak už jsem řekla, jsme na tom stejně, jako když jsme byli řízeni Školským úřadem v Bruntále.

Jak se vám daří spolupracovat se školskými subjekty v rámci naplňování početního stavu ve vaší škole?

Pro děti s jakýmkoliv postižením existují dvě varianty vzdělávání. Jedna varianta se nabízí v podobě integrace na základní škole a druhou variantou je speciální škola. Přitom rodiče i děti by měli mít možnost výběru.

Integrace na základní škole s sebou nese mnoho dalších nezbytných kroků, ale především potřebu finančních prostředků. Pokud má učitel na základní škole ve třídě dítě postižené smyslově, tělesně, mentálně nebo s jinými vadami, počet žáků by měl být nižší. S učitelem by měl spolupracovat asistent, případně by učitel měl mít vystudovanou speciální pedagogiku či alespoň rozšířené vzdělání v daném směru. Navíc děti, které jsou mentálně postižené, se nemohou vzdělávat podle osnov základní školy. Pokud je mi známo, v regionu Rýmařovska není integrovaná třída tohoto typu, ani samostatně ve třídě integrovaný mentálně postižený žák. Práce učitele na základní škole je dnes velmi náročná. Přibývá dětí, které navštěvují základní školu a mají určitý druh postižení. Jedná se například o specifické poruchy v učení jako dyslexie, dysgrafie apod., k tomu si připočítejme děti s poruchami cho-

vání, potom zákonitě dospějeme k závěru, že učitel v takové třídě, kde jsou na druhé straně i žáci nadprůměrní, se všem podle jejich specifických potřeb věnovat nemůže. Je-li navíc ve třídě ještě mentálně postižený žák, je téměř ztracen. A to i přesto, že jej učitel po vyučování například doučuje a i doma se snaží rodiče s dítětem pracovat. Po nějaké době rezignuje učitel, rodič, ale i žák, který to mnohdy neunes psychicky a začne na sebe ve třídě upozorňovat. Mrzí mě to už vůči dítěti, kterým se tímto jednáním ubližuje, a ony pak mají v hlavě zmatek. **Kdo rozhoduje o zařazení dítěte na zvláštní školu? Může být dítě zařazeno do vaší školy na základě žádosti rodičů?**

Každé dítě, které k nám do školy nastoupí, musí mít doporučení ze specializovaného pracoviště. Například z pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně-pedagogického centra pro mentálně postižené.

Ovšem to zdaleka nic neznamená. Když s tím rodič nebude souhlasit a pod žádost o přijetí se nepodpíše, tak k nám dítě nemůže nastoupit a nadále zůstává na základní škole. Velká odpovědnost spočívá na rodičích. A pokud se rodič rozhodne retardované dítě ponechat na základní škole, je to vůči němu velká křivda a neodpovědnost. V naší škole se dítě naopak uklidní, není ve stresu. Ze své první jedničky má obrovskou radost, když předtím na základce dostávalo jen samé čtverky. A pak přijde maminka a řekne vám, že tento rozumný krok už měli udělat dávno. Pokud totiž má dítě tělesné nebo smyslové postižení, rodiče zpravidla chtějí udělat pro své dítě vše, co je potřeba, tedy umožnit mu vzdělávání odpovídající jeho potřebám a možnostem. Jakmile ovšem rodiče mají dítě s mentálním postižením, případný vstup na zvláštní školu najednou považují za nějakou hanbu a podle mnohých je nejrozmumnější to utulit a snažit se dítě za každou cenu umístit a udržet na základní škole.

Jak funguje výuka na zvláštní škole?
Výuka na zvláštní škole probíhá v podstatně pomalejším rytmu a učivo je redukováno na nezbytné základy. Děti navštěvující naši speciální školu se dokáží v životě orientovat a své poznatky dále využít. Chtěla bych zdůraznit, že v žádném případě není pravda, co uvádějí některé sdělovací prostředky, že po absolvování zvláštní školy nemají děti uplatnění a jdou rovnou na úřad práce. Děti mají možnost dále pokračovat v učebních oborech. V rámci dalšího uplatnění spolupracujeme například velice dobře se Středním odborným učilištěm a Odborným učilištěm v Rýmařově, ale pochopitelně i s dalšími učilišti v rámci Moravskoslezského kraje, ale i v rámci Moravy

a Čech.

Můžete se v krátkosti zmínit o vzdělávacím programu zvláštní školy?

Zjednodušeně řečeno to, co se děti učí na základní škole jeden rok v první třídě, my naše děti učíme tři roky. Nelze ovšem říci, že by učivo postupovalo po třech letech. Například náš deváták není jako třetíák ze základní školy. Od čtvrtého ročníku začínáme s mluvnicí, děti mají vlastivědu, přírodovědu, od sedmé třídy se učí všechny ostatní předměty jako na základní škole, dějepis, chemii apod. Ovšem podotýkám - vše ve zjednodušené formě. V dějepise se naši žáci neučí například o tom, co se dělo ve starém Římě či ve Francii 14. století, ale zjednodušeným způsobem jsou dětem přiblíženy základy nejstarších dějin. V osmé a deváté třídě jsou to například základní historické údaje, jako objevení Ameriky, průmyslová revoluce nebo I. a II. světová válka. V matematice dospějí k tomu, že znají zlomky, desetinná čísla a početní výkony s nimi. Ve fyzice nedosazují do vzorečků a nepočítají výkon nebo příkon elektrické energie, ale učí se, kde se vyrábí, jak se k nám dostane, k čemu je potřeba. Děti umí sestavit elektrický obvod a vědí, jak funguje. Učíme také integrované žáky, kteří se učí podle programu pomocné školy. V současné době jich máme osm. Učivo je ještě jednodušší, tyto děti nedostávají ani známky. Zkrátka jedná se o úplně jiný vzdělávací program. Nejvyšší počet dětí ve vyšších ročnících můžeme mít maximálně dvanáct. V letošním školním roce máme téměř všechny třídy integrované. Učí se zde pohromadě například druháci a čtvrtáci nebo pomocné oddělení spolu s pátáky, děti z třetí třídy společně se šestáky.

To musí být pro učitele velmi náročné?

Ano, máte pravdu, program je daleko náročnější při přímé práci s dětmi i na přípravu a je potřeba mít k dispozici dostatek účelné samostatné činnosti, která musí být zábavná, poučná, zaměřená na procvičování, aby udržela jejich pozornost a hlavně aby jí byli schopni zvládnout sami.

Stalo se, že ti nejlepší z nejlepších šli pak dále studovat na střední odborné učiliště, či dokonce na střední školu?

Žády považujeme za úspěch, pokud se naši žáci vyučí nějakému oboru a seženou místo a pracují. Je to obzvlášť v našem regionu obrovský úspěch. Údajně snad jedna žákyně, která se vyučila v oboru a prospívala s jedničkami a dvojkami, se ucházela o přijetí na školu pro členy městské policie, ale nemám tuto informaci potvrzenou.

Mohou jít vaši žáci studovat na střední odborné učiliště s maturitou?

Nejdříve by museli absolvovat roční kurz doplnění základního vzdělání. Je to samozřejmě možné. Ovšem musím znovu připomenout, že děti, které chodí k nám do školy, jsou mentálně postižené a absolvování maturity by nevyšlo.

S jakými vadami či postiženími se při své práci u dětí setkáváte?

Vyučujeme děti s mentálním postižením, případně v kombinaci s tělesným nebo smyslovým postižením. V naší škole se učí dva tělesně postižení žáci na vozíčku, dále jsou zde děti se smyslovým postižením v kombinaci s dalšími zdravotními problémy.

Kdo a jakým způsobem stanoví diagnózu mentálního postižení?

Vyšetření se provádí ve specializovaném pedagogickém centru a zúčastní se ho speciální pedagog, který porovná, co má dítě umět podle základ-

ního vzdělávacího programu základní školy a jaká je jeho osobnost. Druhá část vyšetření je psychologická, kde s dítětem hovoří psycholog a provede vyšetření po stránce inteligenci a dalších složek osobnosti. Z celkového vyšetření pak vzejde zpráva, která buď doporučí, nebo nedoporučí rodičům dítěte další setrvání v základní škole, či v zájmu jeho budoucího zdárného zařazení do života přestup do školy specializované - zvláštní.

Kolik tříd v současné době má Zvláštní škola v Rýmařově?

V souvislosti s úbytkem dětí klesá také počet tříd nejen v základních školách, ale také na naší škole. Mívali jsme i deset tříd, ovšem v současné době u nás funguje tříd sedm. Podle mého názoru je stále ještě mnoho dětí, o kterých se domnívám, že by u nás měly být, a nejsou. Je zřejmé jen otázka času, kdy dojde ke změně ne právě šťastného názvu naší školy. Hovoří se také o tom, že můžeme fungovat jako obecní škola, ale to jsou spíše úvahy do budoucna. V současnosti k nám dochází devětašedesát žáků, z toho je osm z pomocného oddělení, ostatní jsou žáci zvláštní školy.

Na závěr se tedy dá říci, že zvláštní škola neznamená ani ostudu, ani hanbu?

Jistě, ani ostudu, ani hanbu, a pokud dítě má skutečně problém, pak jej můžeme rodičům pomoci vyřešit a dítě vlastně připravit a poslat do života, aby až jednou bude dospělý, bylo samostatné a dokázalo se o sebe postarat. Můžeme omezit i některé výchovné problémy. Je potřeba si uvědomit, že se snažíme dělat hlavně vše ku prospěchu dítěte, a to je pro nás i hlavní motto naší práce.

Děkuji vám, paní ředitelko, za rozhovor.

JiKo

Základní umělecká škola pořádá již třetí Koncert učitelů

Už potřetí se rýmařovští učitelé sejdou při společném vystoupení. V programu budou tradičně vystupovat především hudebníci, dojde však i na umění výtvarné a na divadelní vstup. Možná si někteří návštěvníci minulých koncertů vzpomenou, že loňský Koncert učitelů proběhl jako koncert humanitární - výtežek z akce byl poukázán na obnovu města Veselí nad Lužnicí, poničeného záplavami. Letos se nám podobná katastrofa našťastí vyhnula, takže bylo možné v klidu vše připravit, a diváci tak nepřijdou o jeden z hlavních bodů programu. Koncert totiž bude opět soutěžní. Každý učitel má právo přivést jednoho svého šikovného žáka, který pak zasedne v porotě a bude výkony učitelů hod-

notit. Děti si tak budou moci vyzkoušet, jak svízelná je úloha porotce, který musí být nestranný, objektivní a spravedlivý. Učitelům zase jistě jenom prospěje, když se pro jednou ocitnou v situaci hodnocené osoby - budou se muset na vystoupení skutečně dobře připravit, děti bývají velmi přísné.

Po zkušenostech z minulých ročníků lze jistě předpokládat, že program bude pestrý a umělecky kvalitní. Mezi učiteli je mnoho skutečných osobností, které mají divákům a posluchačům co nabídnout. Kdo bude chtít toto vystoupení shlédnout, může přijít ve středu 26. listopadu v 18.00 hodin do koncertního sálu Základní umělecké školy na Divadelní ulici. *Mgr. Jiří Taufer,*

Šikula Cup na Primě

Studenti SSOŠ Prima se i letos zapojili do celostátní soutěže vypsane agenturou Sprint Šikula Cup 2003, která je pořádána pod záštitou reprezentantů České republiky v lehké atletice Šárky Kašpárkové a Tomáše Dvořáka. Jde o sportovní zápolení v disciplíně přeskoky přes švihadlo smíšených dvojic. Školní kolo proběhlo v září a říjnu a celkem se zapojilo 190 studentů školy. Vítězové postoupili do republikového kola. V loňském školním roce se stali studenti naší školy Libor Kobza

a Barbora Sklářová vítězi republiky s 800 přeskoky a třetí místo obsadila dvojice Lubor Bezloja a Jarka Palupčíková s 784 přeskoky. Za své umístění dostali diplomy a věcné ceny. Nejlepších výsledků letošního školního kola dosáhly dvojice Veronika Vavrečková - Lukáš Polách (802 přeskoků) a Zuzana Divácká - Jakub Reichl (707 přeskoků). Tyto dvojice postoupí do republikového kola a věříme, že se jim podaří vítězství obhájit.

Beseda o drogách

Na náš Domov mládeže při SSOŠ Prima, s. r. o., jsme pozvali na besedu protidrogového koordinátora z Pedagogicko-psychologické poradny v Bruntále Stanislava Tomana. Pan Toman nás v zajímavé přednášce seznámil s drogovou problematikou, s prací v DROP IN centrech a s náplní práce streetworkera. Přednášku doplnilo promítání diapozitivů z fotografií Jindřicha Šreita,

kteří v DROP IN centrech nebo v podobných komunitách závislé na návykových látkách fotografoval. Fotografie doplnil pan Toman příběhy ze života narkomanů. Pohled na fotografie „lidských trosků“ byl určitě poučný pro mnohé z nás, které by pokusy s některými z návykových látek lákaly.

Katka, Jana, Veronika, Vendula ze SSOŠ Prima

Městské muzeum a galerie Octopus

Letem světem Jeseníkem

8. 11. - 30. 11. 2003 Jan Vondra: Příroda Jeseníků (letecké snímky Jeseníků)

Vernisáž výstavy - 10. 11. 2003 v 17 hod.

Strom

David Mikolášek

Když v parku
Padá k zemi strom
Je kolem ticho
To ptáci letí pryč

Lidé se zastavují
A couvají
Když k zemi sviští
Podtátého stromu větve

Jak ústa v křiku
Se ve stopě řetězové pily
Otvírá řez

Zbavený koruny
Leží kmen
Nad popel z větví
Stoupá k nebi dým

Hluk ulice se hrne
Na místo
Ještě před vteřinou plné
Tiché naděje
Pupenů a hnízd

Očima lidí
A kamer
Zachycený
Okamžik pádu

K poslednímu letokruhu
Přirůstají další
Vrstvy z papíru
Plného slov

Mezi písmeny se ztrácí
Důstojnost života a smrti
Stromů i lidí

Ráno

David Mikolášek

Když do trávy zapadnou
svatojánské broučci
to už se blíží ráno

Na trávě zazáří rosa
vzduch voní
a obloha jiskří
bělavým blankytem

Je škoda spát
čerstvý
jak voda v prameni
je den

Chalupy
jedna k druhé stulené
se probouzí
otvírají oči oken

Na rámu přistává
první ranní motýl
a také se
na slunku hřeje

Dobry den
a dobře se vyspěte
broučci.

Městské muzeum nabízí také řadu zajímavých expozic o Rýmařovsku: historie regionu od pravěku do 19. století, textilnictví (18. - 20. stol.), dobývání kovů (13. - 20. stol.), geologie jižního Jeseníka. V expozicích lze najít řadu unikátů, např. destičky na tavení zlata (13. - 14. stol.), keramiku z kaolinitu (14. - 15. stol.), zlatem tkaný církevní brokát (19. - 20. stol.). Součástí muzea je též Galerie Octopus, která vystavuje práce regionálních i předních českých výtvarníků, v menší míře též pořádá výstavy historické, přírodovědné či uměleckořemeslné (ročně kolem 12 výstav).

Výzva**Připravte s námi vánoční výstavu**

Náš kraj má v povědomí ostatních obyvatel naší republiky obraz kraje drsného a chudobného a občas se zdá, že tomu sami podléháme, že neříkáme s dostatečným sebevědomím, že pocházíme z podhůří Jeseníků. Ukažme nejen sami sobě, že naši předkové uměli vytvořit krásné věci. Ukažme sami sobě, že i my to umíme - řada z nás, občanů rýmařovského regionu, umí vyřezávat dřevěné plastiky, modelovat z keramické hlíny, vyšívát, plést, háčkovat, paličkovat. A umíme to dobře a dáváme své práci celé srdce.

Proto se Městské muzeum ve spolupráci se Střediskem volného času rozhodlo připravit vánoční výstavu rukodělných výrobků. Prosíme ty, kteří doma opatrují krásná díla svých rodičů či prarodičů, i ty, kteří sami umějí vyrobit zajímavé vánoční ozdoby či dekorace, aby je zapůjčili rýmařovskému muzeu. Uvítáme vyšívané ubrusy nebo obrázky, dřevěné nebo keramické betlémy, vánoční ozdoby šité, pletené, vyšívání, háčkované nebo paličkování, dekorace ze slámy, ze slané nebo vizovického pečiva, perníčky. Uspořádáme z nich výstavu, která se bude konat od 6. prosince až do konce roku v prostorách Městského muzea v Rýmařově. Každý zapůjčený exponát bude samozřejmě označen jménem autora či zapůjčitele.

Vaše exponáty můžete přinést do muzea až do 23. listopadu. Všechny vaše dotazy rádi zodpovíme na telefonním čísle 554 211 770, na e-mailové adrese muzeum.r@tiscal.cz nebo osobně. Městské muzeum a galerie Octopus

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Moudrost je schopnost objevovat alternativu. *Bernard Jensen*

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Roman Hradil	Rýmařov
Dominik Sedláček	Rýmařov
Tereza Vogelová	Rýmařov
Natalie Baďurová	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilatům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Antonie Lachnitová - Rýmařov	80 let
Koloman Didiáš - Rýmařov	81 let
Adolfina Mlatečková - Rýmařov	82 let
Jan Koňářík - Rýmařov	87 let
Anežka Poláková - Ondřejov	90 let
Josef Tomov - Rýmařov	90 let

Rozloučili jsme se

Miloslav Horký - Rýmařov	1933
Františka Hermanová - Rýmařov	1922
Stanislava Pollnerová - Rýmařov	1942

Matrika MĚÚ Rýmařov

„Žiju přesčas“

Ve čtvrtek 23. října se referentka ondřejovského osadního výboru Anežka Továrková spolu s Ludmilou Výkoukalovou, místní zástupkyní komise pro občanské záležitosti, a členy naší redakce vydala gratulovat k vzácnému jubileu. Nejstarší občanka Ondřejova Anežka Poláková v tento den oslavila pozhnaných devadesát let. Zazvonili jsme u dveří bílé omítnutého domku. Otevřela nám paní domu, dcera oslavenkyně, a uvedla nás do malé, útulné kuchyně. Za stolem seděla šedovlasá žena s trochu nedůvěřivými, slabými očima. Od první chvíle, kdy promluvila, však v sobě odhalila ráznou osobnost se smyslem pro humor, společenskou a kypící životem. Jakmile jsme paní Polákové poblahopřáli a usadili se kolem svátečního stolu, dala se do vypravování.

Vzpomínala na své mládí, na místa, odkud pochází, i na dobu, kdy přišla do Jeseníků. Narodila se ve Stáji u Jihlavy a žila zde, pár kilometrů od městečka Polné, až do roku 1945. V listopadu pak odešla se svým mužem a jeho bratrem do vydlidněného kraje na severu Moravy, aby zde na-

šla na několik desítek let nový domov. Podle svých slov nikdy neuvažovala, že by se vrátila zpátky. Z Vysočiny si natrvalo odnesla, jako památku na svůj původ, jen slabý český přízvuk a pár vzpomínek. Její rozvětvená rodina (má tři dcery, šest vnoučat a osm pravnoučat) dnes žije na různých místech republiky, jen nejmladší dcera, která se o paní Polákovou stará, zůstala s rodinou v Ondřejově.

Při každém takovém setkání s člověkem, který se dožil vysokého stáří, nás automaticky napadá otázka, zda má nějaký recept na dlouhověkost. Devadesátiletá paní Poláková však žádný návod nemá. Určité náznaky vyplývají z jejího vyprávění - celý život tvrdě pracovala „za skývu chleba“, nejdříve pro sedláky, po válce pro Správu silnic. Nikdy se netkla alkoholu a žila prostě. Skutečnou inspiraci ovšem obsahují nikoliv slova, ale to, co je za nimi - humor, nadhled a suchá věcnost, s nimiž přistupuje i k nejbolestnějším okamžikům svého života. Ani stopa po sebelibosti, po zehraní na těžký osud. Ačkoliv její tělo už tíží ne jeden neduh, jakmile narazí na toto téma, mnohem raději než

o svých fyzických strastech vypráví o milých sestřičkách a pozorné péči své ošetřující lékařky Kristiny Volkové. Sama o sobě říká, že „žije přesčas“. Přesto nás vypravovala větou plnou nadsázky: „Až vám bude devadesát, tak vám přijdu taky přát.“

Známa i neznámá výročí

8. 11. 1908 zemř. **VICTORIEN SARDOU**, francouzský dramatik (nar. 7. 9. 1831) - 95. v. úmrtí
8. 11. 1953 zemř. **IVAN ALEXEJEVIČ BUNIN**, ruský prozaik a básník, nositel Nobelovy ceny (nar. 22. 10. 1870) - 50. v. úmrtí
9. 11. 1818 nar. **IVAN SERGEJEVIČ TURGENĚV**, ruský prozaik (zemř. 3. 9. 1883) - 185. v. nar.
9. 11. 1918 zemř. **GUILLAUME APOLLINAIRE**, vl. jm. Wilhelm Apollinaris Kostrowicki, francouzský básník a prozaik (nar. 26. 8. 1880) - 85. v. úmrtí
10. 11. 1918 nar. **MIROSLAV HORNÍČEK**, divadelní a filmový herec a spisovatel (zemř. 15. 2. 2003) - 85. v. nar.
- 11. 11.** **Mezinárodní den válečných veteránů, slaví se u příležitosti výročí podpisu příměří, kterým v roce 1918 skončila I. světová válka**
11. 11. 1863 nar. **PAUL SIGNAC**, francouz. malíř (zemř. 15. 8. 1935) - 140. v. nar.
11. 11. 1908 nar. v Brně **FRANTIŠEK KALÁB**, malíř, grafik a sochař, redaktor časopisu Blok (zemř. 4. 12. 1950) - 95. v. nar.
- 13. 11.** **Mezinárodní den nevidomých, výročí narození Valentína Haiiého, francouzského zakladatele systematické výchovy nevidomých, v roce 1745, slaví se od roku 1946**
- 15. 11.** **Den vězňených spisovatelů, vyhlášen Mezinárodním centrem PEN klubu roku 1993**
15. 11. 1908 nar. **OTAKAR KLÍMA**, íránista (zemř. 29. 12. 1988) - 95. v. nar.
- 16. 11.** **Mezinárodní den tolerance, od roku 1995 (UNESCO)**
16. 11. 1903 zemř. **CAMILLO SITTE**, architekt a urbanista, podílel se na regulačním plánu Brna (nar. 17. 4. 1843) - 100. v. úmrtí
- 17. 11.** **Státní svátek ČR - Mezinárodní den studentstva, Den boje studentů za svobodu a demokracii, výročí perzekuce českého studentstva v roce 1939 a zahájení sametové revoluce v roce 1989**
19. 11. 1828 zemř. **FRANZ SCHUBERT**, rakouský hudební skladatel a klavírista (nar. 31. 1. 1797) - 175. v. úmrtí
19. 11. 1923 nar. **HELENA ZMATLÍKOVÁ**, malířka a ilustrátorka - 80. v. nar.
19. 11. 1928 nar. **EMILA MEDKOVÁ**, fotografka (zemř. 19. 9. 1985) - 75. v. nar.
20. 11. 1858 nar. **SELMA LAGERLÖFOVÁ**, švédská prozaička, nositelka Nobelovy ceny (zemř. 16. 3. 1940) - 145. v. nar.
20. 11. 1923 nar. **NADINE GORDIMEROVÁ**, jihoafrická prozaička a publicistka, nositelka Nobelovy ceny - 80. v. nar.
- 21. 11.** **Světový den televize, od roku 1997 (OSN)**
22. 11. 1913 nar. **BENJAMIN BRITTEN**, anglický hudební skladatel, dirigent a klavírista (zemř. 4. 12. 1976) - 90. v. nar.
22. 11. 1963 zemř. **ALDOUS HUXLEY**, anglický prozaik a esejista (nar. 26. 7. 1894) - 40. v. úmrtí
23. 11. 1923 nar. **PAVEL OLIVA**, historik a klasický filolog - 80. v. nar.
- 25. 11.** **Mezinárodní den boje proti násilí na ženách, výročí za vraždění tří dominikánských sester - bojovnic za práva**

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov LISTOPAD 2003

7. 11.	15.00	SVČ	HIP HOP diskotéka
7. 11.	20.30	SVČ	Taneční kurz pro dospělé
12. 11.	10.00	SVČ	Kurz paličkování
12. 11.	13.00	SVČ	Vaření v klubu
14. 11.	17.00	SVČ	Setkání 70 a 75letých občanů s představiteli města Rýmařov
14. 11.	20.30	SVČ	Taneční kurz pro dospělé
15. 11.	14.30 - 17.00	SVČ	Sobotní keramická dílna pro děti a rodiče (20 Kč)
21. 11.	20.30	SVČ	Taneční kurz pro dospělé
22. 11.	10.00	SVČ	Okresní přebor ve stolním tenisu SVČ Rýmařov - Slavoj Bruntál
	14.00	SVČ	Okresní přebor ve stolním tenisu SVČ Rýmařov - Olympia Bruntál
24. 11.	18.00	SVČ	TALIANKA - koncertní vystoupení
28. 11.	20.30	SVČ	Taneční kurz pro dospělé
29. 11.	10.00 - 12.00	SVČ	Počítače pro děti
29. 11.	14.00 - 17.00	SVČ	TAI-ČI s Marcelem Adamcem (dospělí 140 Kč, studenti 70 Kč)

Pozvánka na divadelní představení

Neil Simon
... vstupte!

Jedna z nejspěšnějších komedií slavného autora Neila Simona (v originále The Sunshine Boys). Autor má vzácnou schopnost vidět pod komickým vnějškem svým postavám do duše a hledá v nich to podstatné - lidské. „Nikdy nezačínám psát s úmyslem napsat komedii a vždy začínám napřed promýšlet všechny tragické rysy svých postav,“ říká autor. Dodejme jen, že najednou je z toho legrace. Dobrá legrace. Ono totiž párkrát se srdečně zasmát vůbec není pro život diváka málo významné.

Role a obsazení:

Willie Clark - Petr Nárožný
Al Lewis - Ladislav Mrkvička
Ben Silverman - Jan Čenský
ošetřovatelka - Libuše Švormová

režie Pavel Háša

25. listopadu v 19.30 hodin v sále kina

Předprodej vstupenek se uskuteční mimořádně
pouze ve Středisku volného času Rýmařov.

(Vstupné: 160 Kč, 130 Kč, 100 Kč)

Z historie

Ederové, Oederové, Oderové

Excelentní ukázkou toho, že šlechta nikdy nevytvořila nepřístupnou kastu, ale zůstávala neustále otevřena vstupu dalších, do té doby nearistokratických rodin, i když tzv. novoštitní měli po celé tři generace omezená práva a teprve potom vstoupili s plným kreditem mezi rody starobylé, byli hornouherští Ederové původem z barvířského hornického prostředí Bánské Štiavnice. Podobně jako ostatní erbovní se snažili překonat dočasnou bariéru třígeneračního omezení sňatky s příslušníky a příslušnicemi starých mocných rodů a někdy i s těmi, kterým již zůstávalo jen důstojenství, nikoli groše a majetky. Bohužel však neměli štěstí a ve třetí generaci vymřeli po meči.

Původ nových vlastníků janovicko-rabštejnského panství je dosud zahalen tajemstvím. Poněkud dehonestující přídomek Waldbürger, tedy „lesní měšťan“, který současníci dávali prvnímu z nich na Rýmařovsku, se někdy vysvětloval jeho původem. Lesní měšťané byli svobodní lidé usazení obvykle v bezprostředním okolí dolů a zajišťovali jejich provoz jednak řemeslnými výrobky, třeba kovářskými, tesařskými či jinými, nebo podnikali v obchodu a ještě častěji byli hospodskými. Jejich společenské a právní postavení se nijak nelišilo od měšťanů usazených v městských aglomeracích. Nebyli žádnými chudáky a již vůbec ne přístipkáři, vzdýt zvláště kolem uherských dolů se vždy točily velké peníze a nejednomu schopnému podnikateli se v Horních Uhrách zdařilo nashromáždit pěkné bohatství, jež dokázalo naplnit řádně okovanou trublici povrch uherskými červenými, jak se říkalo u nás zlatým florénům. Razila je ve velkých emisích starobylá kremnická mincovna ze slovenské

rudy. Houževnatá lidská závist přisuzovala Ederům jednu z četných harend, špinavých hornických putyk, poblíž Štiavnice, kde pouštěli pod obraz zpití, a nikoli nutní kovářské silně žilou svým měsčím ve prospěch fikálního krčmáře. Těžko soudit, avšak již roku 1520 se uvádí jakýsi Weit Oeder (Vít Eder), patrně otec našeho Šimona Edera, v seznamu štiavnických komorních hrabat, tedy příslušníků vyšší uherské šlechty a významných dvorských úředníků uherského království. Zcela jistě patřil k hornouherské německé komunitě v Bánské Štiavnici. Nejasný původ vedl na Moravě k tomu, že si Edera někteří domácí aristokraté překládali do moravské češtiny jako Oederu od slova odírat. Stěžejně připustit, že by se majitel zapadlé krčmy mohl dopracovat hraběcího titulu za svého života nebo jen v několika málo generacích, takže pokud se opravdu předkové Ederů živilí poněkud zálučně podkládaným způsobem, pak to muselo být hodně dávno, snad někdy v první polovině 15. století, spíše však již mnohem dříve.

16. století k nám přineslo nový svěží životní styl a tvář země se značně změnila. V Itálii vzniká renesance kolem roku 1300 a k nám vstupuje opožděna věroučnými válkami v 15. století jen velmi oštychavě až v době jagellonské. Doba zvýšila nároky na kulturu, vzdělanost, důstojnost lidského prostředí a myšlení se

začalo oprošťovat od staletých schémat. Účinné palné zbraně relativizovaly starší obranné systémy a chladné hrady se začaly přestavovat na pohodlné zámky. Vznikaly nové krásně zdobené stavby a nákladný přepych se stal společenskou nutností. Zvýšená potřeba peněz si vynutila změny v hospodaření. Původně výhradně vojenská a dvorní šlechta se pustila na svých panstvích do podnikání i za cenu tvrdých srážek s měšťany a nevěle poddaných. Získávala potřebné prostředky podnikáním v hornictví, železářství i papírenství, v rybníkářství, chovatelství i pěstitelství a v dalších oblastech. Kdo zatím neustoupil od starých zásad, beznadějně zchudl a ztratil postavení. Ti, co se dokázali přizpůsobit, značně rozšířili své majetky a pronikli do společnosti největších bohatců. Vedle chudých pánů za starobylých rodů se náhle objevili mohovití a mocní rytíři. Mezi schopné osmanských sultánů, kteří ovládli celé Dolní Uhry, spravované nyní budinským (budapeštským) pašou, za poklidnou a nadějnou Moravu. Šimon Eder ze Štiavnice, první z nich, jenž zbohatl v Horních Uhrách úspěšným důlním podnikáním, se na Moravě objevil před rokem 1546, kdy mu udělili moravští

stavové na přímlyvu mocného německého císaře Karla V. moravské občanství a přijali jej i s dětmi do stavu moravských rytířů. Znak odpovídal jeho původu i podnikání. Na třech kosých pruzích, červeném, žlutém a černém, má v erbu čtyři zkřížené hornické nástroje, kratec (hornickou motyku) se špičkou a železko (klínek na topírku) s mlátkem (kladívkem) nad třemi zelenými vršky. Část svého znaku, nástroje, darovala vrchnost hankštejnské hornické aglomeraci do nejstaršího znaku nedávno povýšeného Horního Města Skal. Postupně se znak zjednodušil, dodnes však na něm zůstávají ederovský mlátek a železko s jedním zeleným vrškem, aby si měl kam sednout moudrý havran.

Již roku 1547 zakoupil Šimon do dědičného držení mocné panství Boskoviců a s ním také hrad Cimburk u Moravské Třebové. Velkým magnetem jeho dalšího snažení se staly těžké hory (doly) hankštejnské (skalské), které slibovaly nejen velký výtěžek zlata a stříbrnosného galenitu, ale i prostor pro otvírání nových výnosných kutišť. Proto usiloval o další rozšíření dědičné domény o janovické panství a načas je získal jako zástavní panství od Ferdinandanda I. Habsburského za značnou částku 8000 tolarů. Marku Weiczingerovi z Weiczingu totiž právě vypršel nájem. O tři roky později rozšířil Ferdinand I. dobu zástavy „auf zwey Leyb“ (zwei Leibe), tj. na „dva životy“, ačkoli jej Eder prosil o prodloužení na životy tři. Zeměpán totiž mohl zastavit panství do smrti zástavníka nebo ještě prodloužit zástavu o život jeho ženy, ale též na dva až čtyři životy, tj. pro jednoho až tři následující potomky.

Mgr. Jiří Karel

Poslední akce hradu Sovinec

Chladné počasí ovlivnilo návštěvnost Hofmistrových závětí

Poslední víkendová akce hradu Sovinec s příznačným názvem Hofmistrových závětí, která se uskutečnila 25. a 26. října, mnoho návštěvníků nepřilákala. Bylo to způsobeno velmi chladným počasím. Jen asi pět set skalních příznivců a náhodných návštěvníků hradu zavítalo v sobotu na program, ve kterém vystoupili nejúspěšnější avizovaní umělci, šermíři a další účinkující v právě skončené hradní

sezóně 2003. V neděli pak hrad Sovinec navštívilo asi necelých sedm stovek zájemců. „V rámci průměrné návštěvnosti je to velmi málo, ovšem při značně nepříznivém počasí, které panovalo, je to dostatečný počet,“ řekl purkrabí hradu Sovinec Mlok (Zdeněk Zedek).

Naposled se tedy v tomto roce nádvořím hradu ozvaly dělové rány, řinčení dobových zbraní, veselý, i když zimou zachraptělý hlas trojnásobného vítěze všech hradních akcí kejklíře Křupaly či písnot dravých ptáků, které předváděli na pátém hradním nádvoří sokolníci.

Purkrabí Mlok uvedl, že organizátoři akcí zaznamenali v letošním roce historicky nejvyšší návštěvnost. Branami hradu Sovinec prošlo 57 900 návštěvníků. Z toho třikrát v roce zaznamenali organizátoři více jak pět a půl tisíce návštěvníků na jedné akci.

„Můžeme být spokojeni. Jsou zde pochopitelně také problémy, se kterými se musíme potýkat. Například nedostatečné ubytovací kapacity pro účinkující nebo nevyhovující parkovací plochy. Na

lesnických slavnostech vystupovali trubači z rakouského města Rosenberg a ti museli u nás přespát na zemi. Ve východních Čechách, například při vystoupení na hradě Kost, spí v hotelu.“

V letošním roce byla na hradě Sovinci také proinvestována největší finanční částka v historii hradu. Bylo opraveno obvodové zdívo, takže teď do hradu nelze vstoupit odkud zvenčí, což v předcházejících letech bylo možné. Rekonstrukcí prošla dělová věž Lichtenštejnka a celkovou adaptací si vyžádalo také patro jižního paláce, kde od jara příštího roku budou probíhat expozice různých výstav. Při posledních akcích si mohli návštěvníci povšimnout na pátém nádvoří hlubokého výkopu. Postupně se tak začíná odkrývat jedno z dalších hradních sklepení. V rámci mimořádných prohlídek by podle Mloka mohli zájemci již v příští sezóně shlédnout nově zpřístupněné hradní sklepení a chodby.

Brána hradu Sovinec se tedy 26. října uzavřela a nová sezóna by měla začít příští rok na Velikonoce. JiKo

Vzpomínka na ...

Miroslav Horníček

* 10. 11. 1918 † 15. 2. 2003

Ve věku nedožitých pětadesáti let letos zemřel oblíbený herec, prozaik, dramatik, režisér a výtvarník Miroslav Horníček, který patřil k legendám českého divadelního a filmového herectví. V těchto dnech si připomínáme výročí jeho narození.

Miroslav Horníček se narodil 10. listopadu 1918 v Plzni. Na divadelní prkna vstoupil už na tamní realce, kde spoluzaložil Studentský avantgardní kolektiv. Ačkoli po absolutoriu nastoupil na úřednickou dráhu, jeho ochotnické úspěchy zapříčinily, že v roce 1941 přijal angažmá v Městském divadle v Plzni. Po válce odešel do pražského divadla Větrník, později přestoupil do Divadla satiry, poté účinkoval v Národním divadle, s Janem Werichem v Divadle ABC. Horníček vždy tvrdil, že životní i divadelní partnery si člověk nehledá. Ti se buď vyskytnou, nebo ne. K dalším jeho velkým jevištním společníkům patřili především Jiří Suchý, jemuž dělal spoluhráče na prknech Semaforu (1965-1968), a Miloš Kopecký. Během profesní kariéry byl i členem Hudebního divadla v Karlíně (1962-1964). Od roku 1970 vystupoval především ve svých autorských divadelních i televizních recitálech, z nichž získaly velkou oblibu Hovory H. Horníček mnohokrát osvědčil i své filmové mistrovství, mezi jinými ve filmech Kam čert nemůže, Táto, kup mi štěně či v seriálu Dva písaři. Přes nespočet divadelních a filmových rolí získal oficiální osvědčení o tom, že je herec, teprve ke svým pětadesátinám. Horníček

byl také literátem a výtvarníkem. Literární dráhu předznamenala v roce 1966 kniha Dobře utajené housle, která se vzápětí stala také jeho

slavným divadelním recitálem. Po půlročním angažmá v Kinoautomatu na Světové výstavě v Montrealu publikoval cestopis Javorové listy. Mezi nejžádanější tituly patřily například Listy z Provence (1972), Jablko je vinno (1979), Chvála pohybu (1979), Klaunovy rozpravy (1989), Hovory s Janem Werichem (1991) nebo S paní ve spánku (1999).

Stálé přízni publika se těší také Horníčkovy komedie, z nichž lze zmínit třeba hry Malý pan Albert (1963), Hovory přes rampu (1966), Tři Alberti a slečna Matylda (1976) či Muž jménem Juan (1993). Byl podepsán pod řadou divadelních režii a vytvořil spoustu výtvarných koláží, které mnohokrát vystavoval. V září 1999 odešla Miroslavu Horníčkovy jeho žena Běla, s níž žil téměř šest desítek let ve vzácném partnerství. Jejich harmonický vztah neutrpěl ani tragickou smrtí jediného syna.

Poslední měsíce života trávil na lůžku nebo v oblíbeném křesle. Společníkem mu byly hudba a staré fotografie, které si s oblibou prohlížel. Miroslav Horníček byl držitelem Ceny Thálie za mimořádný přínos jevištnímu umění, nositelem Ceny humoru Karla Poláčka a čestným občanem Plzně. Před pěti lety převzal platinovou desku Supraphonu a při vyhlásování ankety TýTý byl zapsán do televizní Dvůrany slávy. V roce 2000 získal medaili Za zásluhy.

Z myšlenek Miroslava Horníčka:

• Básník neumírá svým tělem, ale nezájmem čtenářů. • Člověk, který vzpomíná, musí začít od sebe. • Člověk píše to, co cítí, a ne to, co od něj druzí chtějí. • Člověk snadno zapomene na vlastní chyby. • Dílo není hodnotné proto, že zestárló, ale že hodnotu mělo už při zrodu. • Divadlo musí být dohoda a pohoda. Krásné dobrodruž-

ství, nebo nic. • Herec byl, je a bude ego-centrický. • Herectví je jediné - pokud je. • Humor je názor a úhel pohledu. • Humor je vážná věc. • Humor není sortiment ani výsada. • Každý druh humoru je jen pro některé. • Každý, kdo něco dělá, prochází obdobím úspěchů a neúspěchů. • Komičono není v pitvoření, nýbrž v moudrosti.

POZOR ZMĚNA V ZAČÁTKU PROMÍTÁNÍ!

Od listopadu promítáme od 19.30 hodin!

8. 11. - 9. 11. 19.30

Piráti z Karibiku - Prokletí Černé perly

Dobrodružný film

(USA 2003)

Třpytivé vody Karibiku jsou nevyčerpatelným zdrojem tajemných a vzrušujících dobrodružství. Odvážní muži, půvabné dámy, spousta rumu, velký poklad Aztéků a nad tím vším vztyčená vlajka s lebkou a zkříženými hnáty... *Mládeži přístupný*

15. 11. - 16. 11. 19.30

Albín jménem Nói

Drama

(Island/Něm./VB/Dán. 2003)

Příběh o vzdoru, lásce a síle osudu. Nói se snaží uniknout ze zaběhnutého koloběhu života. Potkává krásnou Iris a chystá se s ní opustit svou vesnici. Jenže příroda má úplně jiné plány.

Předfilm: Žáby (ČR 2002)

Přístupný od 15 let

22. 11. - 23. 11. 19.30

Želary

Kruté romantické drama

(ČR 2003)

Eliška, nedostudovaná lékařka, je za účast v odboji pronásledována gestapem. Je donucena ze dne na den opustit městský život a stát se ženou horala. Žít uprostřed divoké přírody, v horské vesnici, kde se zastavil čas před sto padesáti lety. Tato vesnice sluje tajemným názvem Želary. *Mládeži přístupný*

Městská knihovna

Rýmařovské posezení s Janem Burianem

V rámci kulturních akcí, které pořádá městská knihovna, měli rýmařovští milovníci dobré muziky a zajímavého vyprávění možnost navštívit ve čtvrtek 30. října koncert Jana Buriana v sále Základní umělecké školy. Známy hudebník, spisovatel a cestovatel zavítal do našeho města již podruhé, tentokrát s čerstvými zážitky z pětidenní cesty po Portugalsku a se staršími i novými repertoárem bluesových skladeb, „smutných písní o práci a smrti“, kterými proměnil několika desítkám posluchačů jeden deštivý podvečer v posezení plné pohody a jemného humoru.

Jan Burian reprezentuje poměrně nenápadnou, ale rozhodně nezanedbatelnou osobnost současné kultury. Tento zvláštní paradox si uvědomíme, porovnáme-li rozsah jeho aktivit ve všech podobách jeho veřejného působení se skromným, sebeironizujícím a otevřeným vystupováním. V roli písničkáře a skladatele se objevuje na koncertních pódii od počátku 70. let, jako sólový pianista, tak se představil i rýmařovskému publiku, ale často také v tandemu, dlouhá léta s Jifím Dědečkem, Petrem Skoumalem, nyní občas s Janem Amosem, hráčem na nejrůznější dechové nástroje. Vydal celou řadu alb, např. Poesie, Unavený válečník, Jenom zpívám, Hodina duchů, Zrcadlo nebo Drtivé jistoty. Burian ovšem není jen osobností muzikantskou, ale i literární. Vedle vlastních písňových textů píše fejetony do českých periodik (např. do přílohy Hospodářských novin či pro interneto-

vý deník Neviditelný pes) a netradiční cestopisné knihy, čerpající z jeho cest po Dánsku, Chile, na Island či ostrovy v Baltickém moři (Chilský deník aneb Cautiverio, Ostrovy, majáky a mosty, Sága o cestě na Island ad.). Určitou kuriozitu v této souvislosti představují zájezdy s Janem Burianem na Island, s hudebníkem coby netradičním průvodcem. Vedle vtipných deníkových „cestopisů“, sbírek písňových textů a fejetonů vydává Burian od roku 1991 soubory korespondence s diváky, posluchači a čtenáři známé jako Almanachy Burianovy kulturní ozdravovny. Ostatně nepřetržitě komunikaci s kterýmkoliv zájemcem slouží Burianova e-mailová adresa, uvedená na jeho internetových stránkách. A konečně nesmíme zapomenout na médium nejmasovější, totiž na televizi, přesněji na program ČT2, který pravidelně vysílá pořad Posezení s Janem Burianem.

Jakkoli zkoumáme podoby Burianovy kulturní činnosti, zjišťujeme, že jejím prostředkem je obvykle médium nejméně komerční, nejméně spoutané potřebami prodejnosti - a to je fakt, k němuž se sám Burian očividně rád hlásí. Součástí jeho vyprávění jsou i vtipně formulované kritické poznámky na adresu nešvarů dnešního životního stylu (nejen toho českého), jejichž fejetonistický rodokmen je více než zřejmý. Dotýká se zcela nenápadně a jaksi mimochodem, s ironií a humorem toho, co se stává běžně akceptovanou součástí civilizovaného světa - zkorumpovaná politika, laciná povrch-

nost masové pop-kultury, zbohatlická povýšenost a touha po hmotných statcích, shromažďování zbytečných věcí, konzum, který přeplňuje prázdnotu lidského života jako pestře zabalené potraviny ledničku. A jako protiváhu nabízí to krásné a smysluplné, co sám v životě vyzoroval a co stojí zato objevovat, poznávat a prožívat.

Uběhlo jen pár týdnů, co se podobné myšlenky pokusila vyslovit dvojice neméně známých písničkářů - Pepa Nos a Jan Kryl - při koncertě v malém sále SVČ. Účastníkovi obou vystoupení se nyní nabízí menší konfrontace. Zatímco Nosovy komentáře týchž nešvarů stály především na zahořklé vulgaritě, která snad měla vyvážit nedostatek vtipu, Burian si vystačil se shovívavým humorem, často na vlastní účet. Pepa Nos (v tričku s nápisem Milujeme Pepu) se spíše stavěl do role nekompromisního vychovatele, Jan

Burian zůstal vypravěčem a glosátorem, který komunikuje se společnostmi rovnocenných posluchačů. A to se odrazilo i v celkové atmosféře obou koncertů. Ačkoliv na vystoupení Nose a Kryla přišel větší počet lidí, více než polovina v jeho průběhu odešla. Jan Burian přilákal o něco menší publikum, ale také si ho udržel až do konce, třebaže hned na počátku ujišťoval: „Můžete se zachránit útekem o přestávce.“ Pepa Nos instaloval pod jeviště mikrofon pro případné zájemce o diskuzi, ale podařilo se mu pouze odradit kohokoliv, kdo snad původně měl v úmyslu se vyslovit. Naopak Burianovi se kontakt podařilo navázat snadno. Ale není smyslem tohoto článku srovnávat, co snad ani srovnat nelze. Chce být jen ohlaselem Burianova koncertu a doporučením dalších pořadů, s nimiž v budoucnu zavítá do našeho města. ZV

Pozvánka na výstavu

Moravský ornitologický spolek (M.O.S.) se sídlem v Přerově vás zve na nultý ročník ornitologické výstavy „Ptáci kolem nás“, která se koná od 3. listopadu v suterénu Městské knihovny Rýmařov. Vstup je volný. Za pořadatele srdečně zve Břetislav Chromec, autor výstavy.

Otevírací doba

Po, Út, Čt, Pá - 9.00 - 17.00 hodin
So - 8.00 - 11.00 hodin
Ve středu je knihovna zavřená.

Bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost

Pondělí	zavřeno
Úterý	14.00 - 17.00 hodin
Středa	14.00 - 19.00 hodin
Čtvrtek	14.00 - 18.00 hodin
Pátek	14.00 - 20.00 hodin
Sobota	13.00 - 19.00 hodin
Neděle	13.00 - 19.00 hodin

Vstup pouze s koupacími čepicemi!

Změna provozní doby vyhrazena

(Vstupné dospělí - 30 Kč/1 hod., děti - 15 Kč/1 hod.)

Teplota bazénu - 30°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

Vedení bazénu v Břidličné

Pozvánka na kurz Reiki 1. stupeň

Kde: Chata Orientka ve Staré Vsi
Kdy: 14. - 15. 11. od 15.30 hodin
Co s sebou: pití (čaj bude k dispozici), svačiny, karimatku, deku nebo spacák, přezůvky a dobrou náladu.
Oblečení sportovní, volné.

Na kurz přijďte odpočínutí a vyspaní.

(Kurz povede a iniciaci provádí

Reiki mistr učitel Jana Harabišová z Ostravy.)

Přihlášky přijímá do 10. 11. 2003

L. Romaňáková na tel.: 554 212 481, 601 780 576

Burza sportovních a turistických potřeb v SVČ Rýmařov

Čtvrtek	13. 11.	10.00 - 12.00 16.00 - 17.30	PŘÍJEM PŘÍJEM
Pátek	14. 11.	10.00 - 12.00 14.00 - 18.00	PŘÍJEM PŘÍJEM, PRODEJ
Sobota	15. 11.	8.00 - 12.00	PŘÍJEM, PRODEJ
Pátek	21. 11.	14.00 - 17.30	PRODEJ, VÝDEJ
Sobota	22. 11.	8.00 - 12.00	PRODEJ, VÝDEJ

Zaplát Bůh za chalupáře, huře je to s oficialitami

Muzeum získalo od pana Ing. Jana Štechohského, starosty Šlapanic, prostřednictvím pana Ladislava Krále velký funkční kovářský měch. Z půdy dobřečovské kovárny žhavlí uhliky výhně v přízemí. Cenná je i kovářská řezačka protří a náprava žebříňáku. Nedávno jsme získali mísu a běhoun žernovu a vzácnou stolicí na šindely od pana Haertla z Ostravy, majitele chalupy ve Staré Vsi. Oběma dárcům vřele děkujeme. Několikrát jsme upozorňovali, za kolik vědčíme majitelům chalup na Rýmařovsku, kteří užívají půvaby našeho kraje k rekreaci a zachránili nelehkou prací i za značnou cenu ne jeden skvost lidového stavitelství. Zabránili zpustnutí našich vsí a je jedno, zda pocházejí od nás, nebo ze vzdálených míst. Oživují místa, která by jinak následovala tragický osud Růžové či Ferdinandova, jehož skromné zbytky žalují lidskou hloupost a lhostejnost v jednom z nejromantičtějších míst našeho regionu. Chalupáři nás pravidelně navštěvují a svými dary obohacují naše sbírky. Kromě díky bychom jim měli především vycházet vstříc, aby se mezi námi cítili co nejlépe. Díky patří znovu střednímu odbornému učilišti, jež opět zajistilo obtížný převoz exponátů. Litujeme však, že se nenašel žádný povolavý, kdo by nám včas oznámil výkop v archeolo-

gicky citlivém místě janovického zámku. Zničily se tak nadobro vzácné doklady sídla renesančního velmože a přítele Rudolfa II. (sklo, keramika, vzácné kachle, stavební prvky...). Můžeme jen zoufat, že jsme nedostali včas informace o nálezu množství opracovaného dřeva asi z těžního zařízení nejspíše ze 16. století na Dlouhé ulici ve Staré Vsi. Práce postupují rychleji než dříve. Denní výkop následuje položení potrubí a okamžité zasypaní. Výkop je tak otevřen nejvýše pět hodin. Vše by zachránil jediný stručný telefonát a dozor. Zprávy přátel přišly pozdě, ale díky za ně. Jen Marku Seitlovi se zdařilo zachránit dva kusy dřeva k zjištění stáří ztraceného nálezu. Bez informací totiž stačíme zajistit jen něco málo v Rýmařově. U opravy televizorů na Husově jsme našli 21 m městské hradby (13. a 14. století) a zbytky dřevěného opevnění. Kolik již bylo ztraceno, se nechce ani domýšlet. Ani velké muzeum nemůže vše ohlídat. Měli bychom se učit od Šumperska, Jesenicka, Bruntálu, Olomoucka aj. Tam je úzká spolupráce obcí a stavebníků s muzei samozřejmě a nesmírně plodná, jak svědčí stovky nových nálezu. My to nedokážeme ani po letech upozorňování, proseb, domluv a zbožných přání, když už pomíneme logiku či povinnost.

Muzeum Rýmařov

Zábavný kvíz redakce

Zdánlivě jednoduché otázky s mnohdy překvapujícími odpověďmi...

1. Co tvoří rohy nosorožců?

- zrohovatělá pokožka
- slisované silné chlupy
- kost

2. Co z následujících možností předpovídá pěkné počasí?

- opilci mají červené nosy
- vrány létají v hejnu a krákají
- žáby kvákají a pavouk tká síť

3. Kdo v prosinci 1989 sestavil první polistopadovou československou vládu?

- Marián Čalfa
- Ladislav Adamec
- Josef Rys - Rozsévač

4. Kde se v našem těle tvoří krvinky a destičky?

- v brzlíku
- kde je zrovna místo
- uvnitř některých kostí

5. Spisovatel Ota Pavel miloval pokrm zvaný uhlířina. Z jakých

ingrediencí se skládá?

- z brambor, kyselého zelí a krup
- z mouky, vajec a uzeného masa
- z živočišného uhlí

6. Co bylo poprvé instalováno v Anglii v roce 1589?

- splachovací záchod
- gilotina
- letní kino

7. První účinné očkování se uskutečnilo ve Velké Británii v roce 1796. Proti jaké nemoci?

- proti černému kašli
- proti neštovicím
- proti úpalu

8. Ačkoliv se říká, že Praha je stověžatá, má asi 500 věží. Která z nich je nejvíce šikmá?

- vodárenská věž u Mánesa
- žizkovská televizní věž
- žádná, Praha není Pisa

9. Který slavný člověk řekl:

šeme tajným písmem, které byste museli rozluštit (když vám to tak pálí). Vždycky jste mi byli nějak podezířelí.

8 - 5 bodů: To vy jste mi mnohem sympatičtější. Žádné podfuky a figle, jen znalosti a občas (samozřejmě) nějaký ten omyl nebo přehmat. Žádný učenec z nebe nespádl. Nebudte proto smutní, že jste skončili někde uprostřed. Alespoň jste si uchovali čest a hrdost jako taková nemůžete

„Nejjistější místo, kde naleznete pomocnou ruku, je na konci vašeho ramene.“

- Mark Twain
- Seneca
- Valentina Těřeškovová

10. Bratřenci Veverkovi zkonstruovali ruchadlo. Co to bylo?

- nový druh pluhu
- vibrátor
- žací stroj

11. V teplém a vlhkém podnebí tropů rostou stromy velmi rychle. Za jediný rok dokážou vyrůst:

- i o 1 metr
- i o 6 metrů
- i o 25 metrů

12. Kde má člověk centrum inteligence?

- v předním mozku
- v mozečku
- v křížové oblasti

Jak jste dopadli?

12 - 9 bodů: No, jistě! Žádné překvapení! Opět bez problémů, levou zadní, se zavazanýma očima i rukama. Někdy vás trochu podezířám, že se po očku (i přes ten šátek) koukáte na $\text{IQ} = 151,2$, však ono to není nic těžkého přečíst ta čísla a písma jestlí nevmyslíme nějaký chytrější způsob, jak výsledky skrýt. Třeba do stíracího pole, nebo je napí-

být nikdy poražení (na bitevním poli to sice tak úplně neplatí, ale pomyslete zase na ty ovace, na ty zástupy, uctívající památku padlého hrdiny). Nuže, řekněte si: stříbrná medaile, taky medaile, a bez dopingu!

4 - 0 bodů: Já vím, že skončit poslední (pokolikáté už?), to je prostě na jednoho moc. Svět najednou nějak potmění, kytky přestanou vonět, ptáci zmlknou (ale to může být i tím podzimem!), úsměv přítele vypadá

najednou jako úsměšek. Tak co s vámi? Copak byl ten kvíz opravdu tak těžký? Copak nemůžete alespoň občas zašvindlovat a mrknout na $\text{IQ} = 151,2$? Netvrďte mi, že je neumíte vzhůru nohama přečíst. To už snad ani není poctivost! Doufám, že se příště polepšíte a já si budu moci tohle kázání odpuštit!

Redakce

Spřátné odpovědi: 1b, 2c, 3b, 4c, 5a, 6a, 7b, 8a, 9a, 10a, 11b, 12a

Zpravodajství města Břidličná

Lesního běhu v Břidličně se zúčastnili sportovci všech věkových kategorií

Rok se s rokem sešel a nastal čas opět změřit síly, kondici a vůli. Tradiční „Lesní běh lyžařů“ připadl na sobotu 11. října 2003. Přestože podzim už o sobě dává znát, zúčastnilo se ho dvě stě adeptů vítězství. Nejmladší závodnice měla čerstvých sedm let, nejstarší účastník o čtyřicet více. Za vytrvalého mrhnutí a sílícího větru si každý mohl projít terén, který jej čekal. Předstartovní nervozitu občas zmiřovalo sluníčko, a tak areál střelnice v Břidličně pomalu osidlovali také diváci.

Ve tři čtvrtě na deset dopoledne se k hromadnému startu připravily nejmladší děti. Jeden kilometr v náročném terénu nejlépe zvládli Jana Doleželová, Verča Veselá, Lenka Buráňová, Martin Schneider, Roman Mihál, Martin Štrbík. Na třikilometrovou trať se vybíhalo už jednotlivě, uznání zasluhují Petr Machát, Lukáš Ondra, Petr Gregovský, Pavel Juráš, Petr Gyorgy, Ondřej Hula. Zásadou dobrého sportovce je „nevzdát se“. Tohoto úkolu se výborně zhostili dorostenci na trati dlouhé čtyři kilometry Martin Zapletal a Tomáš Vasiliadis, jimž skutečně nebylo co závidět. A protože se říká, že dospělý má jít příkladem, zúčastnila jsem se závodu na pět kilometrů i já, Lída Glacnerová, tělocvikařka Základní školy v Břidličně.

Jak celý závod hodnotím?

Byl pro mě jakousi výzvou ukázat svému okolí a kritikům vrcholového sportu (v mém případě kulturistiky), že lásku ke sportu má každý v hlavě a fyzická kondice je jen její odraz. Jsem šťastná, že jsem těch pět kilometrů „přežila“, neboť dlouhý běh nikdy nebyl mojí doménou a navíc jsem byla nejstarší ženou v kategorii. Proto si svého čtvrtého místa cením stejně jako titulů z mistrovství Moravy, kterých doma pár schovávám. Ale v tomto případě jsme dosáhli daleko cennějšího vítězství - naše děti mají talent a zájem o pohyb a je jen na nás, zda je v tom podpoříme. Věřím, že nově vznikající myšlenky a nápady nás k tomu nasměrují a skvělé vedení školy, jemuž zde patří spousta díků, nás bude akceptovat.

Poděkování za skvělé výsledky patří dětem, rodičům, kteří závod prožívali s námi, učitelům - Janě Janáčkové, Mirkovi Glacnerovi, Ivě Václavíkové a Karlu Krečmerovi - kteří dětem dodávali odvalu, sílu i útechu.

Lída Glacnerová

Na škole v Břidličně se opět hraje stolní tenis

Po odmice několika let proběhl na Základní škole v Břidličně turnaj ve stolním tenise. Zásahu na obnovu této tradiční sportovní akce má nestor stolního tenisu Mgr. Zaďa Zavadil, pedagog na této škole.

Na prvním turnaji v době podzimních prázdnin se sešel nebyvalý počet hráčů. Organizační stránky soutěže se ujala po boku pana Zavadila i učitelka Ludmila Glacnerová, která zajistila ceny pro vítěze.

První místo nakonec získal žák 9. třídy Jiří Janeček, druhé Michal Holodňák a bronzovou příčku obsadil Vašek Poliak. Za účast na turnaji zasluží uznání i jediná dívka, žačka 6. třídy Pavla Gunčagová.

Nakonec prozradíme, že se připravuje velký vánoční turnaj o pohár ředitelky školy, na který pozveme i žáky z Rýmařova.

Lída Glacnerová

Fota: archiv ZŠ Břidličná

Kam na výlet

Do blízkého okolí Rýmařova

Na rozloučenou s uplynulou turistickou sezónou se vydáme po některé z cest v blízkém okolí Rýmařova.

Za suchého počasí můžeme navštívit Strálek. Půjdeme od polikliniky po

červené značce vzhůru Stráleckou ulicí a dále k lesu, kde zakrátko dojdeme na horní okraj lesní louky, odkud nás dovede významová červená značka vlevo až ke zbytkům hradu

Strálek. V dobách, kdy pan Mgr. Karel v Rýmařově vedl archeologický kroužek, vydávali se tam každoročně v tuto dobu mladí nadšenci hledat jeho tajemství.

Zpět na zmíněnou louku se můžeme vrátit stejnou cestou a pro návrat do Rýmařova použít od tamní chatičky trasu lyžařského běžeckého okruhu. Nebo můžeme sejít přes louku až do údolí ke Stráleckému potoku a proti jeho proudu se vrátit kolem lyžařské chaty přes Hornoměstskou zatáčku. Z obou cest je však vidět, jak je les po loňské vichřici značně prořídil. Houby také letos nerostly a maliny, kterých byl letos přebytek, už dávno opadaly.

Pokud je však vlhké počasí, je výhodnější jít na procházku po některé z cest s pevným povrchem. Vždy však je třeba počítat s tím, že část našeho výletu budeme absolvovat po silnici, a dávat si pozor na auta.

Je možné podívat se třeba do Skal, jak se připravují koně na konec sezóny. Od hospody Na Špicích pak může-

me použít horní výhledovou cestu, z níž bývá vidět za jasného počasí i Uhlířský vrch, a dojít přes Nové Pole do Janovic a odtamtud se vrátit do Rýmařova.

Jindy lze odbočit za posledním domem na Hornoměstské ulici na cestu vpravo a vystoupat k anténnímu převaděči. Odtud po bývalé „statkářské“ cestě můžeme pokračovat do Janovic přes Nové Pole.

Na druhém konci města od podniku Hedva je po místní silnici pěkná vycházka do Harrachova; je to do kopce, a vrátíme-li se stejnou cestou zpět, půjdeme do kopce znovu. Pokud projdeme celý Harrachov, stoupání je pak málo znatelné a zpět se lze vrátit po horní silnici, vedoucí z Dolní Moravice.

Budeme-li mít pevnou obuv a oblečení přiměřené chladnému počasí, protáhneme si tělo a vrátíme se domů i v této roční době pozitivně nalaďeni.

Maximální vzdálenosti: 8 - 10 km.

Hana Kašparová

Úsměvně

A pak že se nebojím

Víte, jak příjemné je posezení u šálku kávy či sklenky grogu? Zvláště teď, kdy zima se nám už dostává do kožichu a pryč jsou letní dny. A tak si s přítelkyní povídáme, na čas nehledíme, tma je už úplně výstavní. Musíš už jít.

Vykročím dosti v tempu, jak nejrychleji umím. Cesta mě vede přes park. Co to? Sustění za mnou! Zrychlují. Kroky ve spadaném listí také. Krev mi buší ve spáncích. Jak jsou světla od sebe najednou daleko! A to jsem teprve v polovině parku. Běžím, kutálím se. „Po...po...pomoc!“ vydralo se mi ze sevřeného

hrdla. Nikde však není ani živáčka. Už jsem u pouliční svítlny.

Prudce se otočím. Hledím do všech stran. Nikde nic a nikdo. Skutečně tu nikdo není.

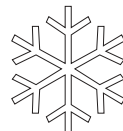
Vyděšená a zadýchaná pokračuji v cestě. Ale ty podivné zvuky náso-bící a ozvučující mé kroky také. Nervy?!

Víte, co mě tak poděsilo? Dlouhá zašmodrchaná nit, která se mi obtočila kolem podpatku. A já ji táhla spadaným listím. A v tom mém děsu to znělo málem jako rachot pekla.

Teď už věřím tomu, že strach má velké oči. Pro mě určitě. *Si*

Řekla mi kamarádka, že by chtěla zažít velké dobrodružství. Pak dodala, že se ho zároveň bojí. A šla pustit televizi.

Loudala jsem se domů a na kabát mi začal padat první sníh.

A zatímco ona v křesle u elektrického krbu napjatě sledovala složitou zápletku a chvěla se o život inspektora Moulina, přišla o to velké dobrodružství. Dobrodružství vločky, která se na holé zemi pomalu a důstojně proměnila v kapku vody.

Blanka K., literární klub Prima

Co je to, když se řekne ...

Řada lidí používá různá rčení a úsloví, která se stala v průběhu doby nedílnou součástí běžné mluvy. Stručnou větou, někdy dokonce jen jediným slovem charakterizují situaci a výstižně vyjadřují to, co je možné popsat jen obsírně.

Dopadli jste někdy jako „sedláci u Chlumce“? Máte doma „Augiášův chlív“? Byli jste postaveni před „gordický uzel“? Máte někdy „chimérické představy“? Víte, odkdy „vedou všechny cesty do Říma“?

V rubrice, která se v našich novinách objevuje nepravidelně teprve krátkou dobu, naleznete na některá rčení a úsloví odpověď a vysvětlení.

Dnes budeme s nadsázkou ve rčeních a úslovích hovořit o *vstupu do Evropské unie*. Náš vstup do EU provázela velká...

Anabáze

I takto lze pojmenovat *strastiplnou cestu provázenou obtížemi* do Evropy. Jak tedy vzniklo slovo anabáze?

V posledních letech 5. stol. př. n. l. byla situace v Perské říši napjatá. Trůn totiž získal Artaxerxés II. Mnémón (405 - 359), zatímco jeho mladší bratr Kýros se musel spokojit s místodržitelstvím v Malé Asii. Jeho touha po perském trůnu byla podnětem k válce mezi oběma bratry. Kýrovo vojsko tvořili nejen domácí perští bojovníci, ale také přibližně deset tisíc najatých řeckých žoldnů. Roku 401 př. n. l. došlo k rozhodující bitvě u Kúnax (severně od Babylonu), v níž bylo Kýrovo vojsko poraženo a Kýros sám zahynul. Řeckým žoldnům nezbylo než se vrátit do vlasti.

Jedním z nich byl i spisovatel a historik Xenofón z Athén (asi 430 - 355) jeden ze Sókratových žáků a odpůrce athénské demokracie. Po bitvě u Kúnax se probil spolu s ostatními Perskou říší až k Černému moři. Svou velitelskou úlohu a celé zpáteční tažení vylíčil ve svém nejlepším díle, řecky zvaném Anabasis (ana = řec. vzhůru, bainó = řec. kráčí, anabasis = pochod vzhůru, tj. od mořského pobřeží do vnitrozemí). Protože Xenofón popisoval cestu Řeků z perského vnitrozemí k moři, mělo se jeho dílo jmenovat spíše Katabasis (kata = řec. dolů).

Anabasis popisuje strastiplnou cestu Řeků, popis je však doplněn i zeměpisnými a národopisnými poznatky a vojenskými zkušenostmi. Jeho autor se stal prvním Řekem, který svým krajanům názorně ukázal vnitřní slabost Perské říše, jejíž král Artaxerxés II. nedovedl řeckým žoldnům zabránit, aby se neprobili od Babylonu perským vnitrozemím přes Arménské hory až k Trápézuntu (tehdejšímu Trabzonu) na černo-mořském pobřeží.

Některí skeptici a antizastánci vstupu do EU

mohou prohlásit, že se jedná o...

Pyramidální hloupost

Oč vlastně jde?

Chytré knihy uvádějí, že jde o *neuvěřitelnou, ne-skutečně velikou*, „do nebes sahající“ hloupost. Z čeho tedy úsloví pyramidální hloupost vzniklo? Neuvěřitelné se totiž už současníkům zdály známé egyptské pyramidy, jediný ze sedmi divů světa, který přetval dodnes. Ovšem vzhledem ke značně se zhoršujícímu stavu ovzduší, kyselým deštům a velmi necitlivému přístupu lidí, kteří okolí pyramid v Gíze znečišťují neřízenými skládkami, hrozí i pyramidám, pokud situace nepovede k razantnímu zlepšení, v blízké budoucnosti zánik.

Název pyramidy je odvozen z řeckého slova pyramis = jehlan. Tyto monumentální hrobky s pravouhloú základnou, ukrytými uvnitř chodbami a pohřebními komorami, začali stavět egyptští faraóni v období tzv. Staré říše (2778 - 2263 př. n. l.). Nejstarší pyramidy byly ještě stupňovité. Radí se k nim i pyramidy zakladatele III. egyptské dynastie Džósera, kterou pro něj v Sákkaře postavil stavitel Imhotep. Pyramida má výšku asi 60 m.

Největší z pyramid je ovšem tzv. Velká nebo-li Chuféova (řecky Cheopsova) pyramida u egyptské Gízy. Je vysoká 147 m, strana základny měří 230 m a celá pyramida je sestavena z téměř dvou milionů kamenných kvádrů. Druhou nejznámější pyramidou u Gízy je pyramida Raacheova (řec. Chefrénova) se zádušními chrámy a faraónovou sochou. V období tzv. Nové říše (1580 - 1085 př. n. l.) byly pyramidy nahrazeny pohřebními komorami, vytesanými do vápencových skal.

Do pyramid a pohřebních komor byli faraóni ukládáni s neuvěřitelnými poklady. Vchod do nich byl sice po uložení faraónova těla zazděn, ale to vykradačům hrobek nijak nepřekáželo. Zatím jedinou hrobkou, kterou zloději přehlédli, byla hrobka faraóna Tutanchámóna (asi 1347 - 1339 př. n. l.) z XVIII. egyptské dynastie. Po objevení jeho zachovalé hrobky v Údolí králů, pohřebišti faraónů XVIII. - XX. dynastie u egyptského Wesétu (Théb) na levém břehu Nilu, se stal Tutanchámón z nevyznamného panovníka pojmem. V hrobce byly nalezeny tři zlaté sarkofágy, nabalzamované tělo faraóna a čtyřiatřicet truhlic, naplněných šperky a drahokamy. Není bez zajímavosti, že stupňo-

vité pyramidy s podobnou funkcí, se schodištěm a s chrámem na vrcholové plošině, jsou známé i z předkolumbovských indiánských kultur.

Přídavné jméno pyramidální označuje nejen věci, které mají tvar pyramidy, ale i to, co je neobyčejně velké, obrovské, ohromující. V tomto smyslu je například pyramidální i Velká čínská zeď. Tento ochranný val, který měl zastavit pronikání kmenů ze severu do Číny, začal stavět císař Čchin Š Chuang v roce 215 př. n. l., ale stavba si vyžádala celá stvoletí. Její dnešní podoba pochází z 15. století a svými rozměry je více než impozantní: 11 m vysoká, 6,5 m široká, dlouhá neuvěřitelných 4 800 kilometrů. A proč se říká „pyramidální hloupost“? Uznejte sami: mělo smysl, aby pro jediného faraóna stavělo hrobku sto tisíc lidí dvacet let? (*Tento údaj uvádí pro Cheopsovu pyramidu řecký dějepisec Hérodotos (asi 485 - 425 př. n. l.), zvaný Otec dějepisu.*)

Názor druhé strany na vstup do Evropské unie však může být opačný, zastánci evidentně potřebují...

Otevírat okno do Evropy

Vážení, prosím vás, sděleno polopatisticky, v žádném případě se nejedná o otevírání dřevěného rámu, jehož výplň tvoří skleněná tabule.

Zastaralá státní správa, nízká kulturní úroveň, zaostalé zemědělství, minimum manufaktur, málo rozvinutý obchod s Evropou, který musel procházet přes zamrzající Archangelsk, protože Rusko nemělo přístup k Baltu ani k Černému moři - tak vypadalo Rusko v době, kdy na trůn nastoupil Petr I., zvaný později Veliký, z rodu Romanovců (1689 - 1725).

Rozdíl mezi Ruskem a západní Evropou poznal mladý ruský car na vlastní oči a z vlastní zkušenosti. Roku 1697 bylo totiž vypraveno do ciziny poselstvo, které mělo plnit diplomatické úkoly, ale také najímat do ruských služeb cizí řemeslníky, námořníky, dělostřelce a jiné specialisty a seznamovat se s pokrokovou technikou, hospodářskou i kulturní vyspělostí Evropy. Jedním z členů poselstva byl i Petr I., který cestoval inkognito, a proto mohl například pracovat jako tesář v holandských loděnicích, kde poznal tehdejší vyspělé loďářství. Na této cestě mimo jiné navštívil Karlovy Vary a Prahu.

V roce 1700 začala tzv. severní válka (1700 - 1721), kterou vedlo Rusko a jeho spojenci proti Švédsku. Rusko v ní sledovalo jediný cíl - získat přístup k Baltickému moři. V bitvě u Narvy roku 1700 bylo sice poraženo, ale v roce 1709 Rusové nad Švédy zvítězili. Toto vítězství rozhodlo o tom, že se Rusko drápkem pevně zachytilo na Baltu. Už předtím, v květnu 1703, se začalo s budováním Petropavlovské pevnosti a spolu s ní začal vznikat i Sankt Petěrburg (v letech 1914 - 1924 Petrohrad, od roku 1924 Leningrad, nyní opět St. Petěrburg). Pravoúhle se křižujícími ulicemi s dlažbou, osvětlením i zděnými domy se St. Petěrburg už na první pohled lišil od ostatních ruských měst. Roku 1712 se sem přestěhoval i carský dvůr a St.

Petěrburg se stal oficiálně hlavním městem Ruska, zatímco Moskva zůstala městem korunovačním. St. Petěrburg se stal významným přístavem, viditelným, hmatatelným, skutečným „oknem do Evropy“, centrem kultury, průmyslu a obchodu, ale také reprezentativní metropolí ruské říše. Nebylo toho zrovna málo, co Petr I. v průběhu své vlády dokázal. Jeho reformy se dotýkaly snad všech myslitelných oblastí: zřídil dobře vyzbrojenou armádu, vybudoval na Baltu válečné loďstvo, reorganizoval státní správu, podporoval manu-fakturní výrobu, stavěl silnice i přístavy, povznesl kulturní úroveň (v roce 1703 začaly vycházet první ruské noviny, o pět let později byla zavedena zjednodušená abeceda, takzvaná graždanka,

došlo ke zřízení tiskáren a vyšších škol technického směru apod.). Nezapomínal však ani na společenský život a společenskou úroveň, nutil muže, aby si zkracovali tradiční dlouhé vousy, a ženy, aby se účastnily společenských dýchánek a vedly duchaplnou konverzaci... Všechny reformy byly podřízeny jedinému cíli - překonat zaostalost Ruska. Na konci Petrovy vlády bylo pro-přepřelá Rusko velmocí, kterou už nebylo možné přehlížet.

Otevře tedy i Česko okno do Evropy dokořán?

*JiKo
(čerpáno z knihy Stanislavy Kovářové
Proč se říká?)*

Rýmařovští skauti vzpomínají

Co bylo před Foglarem

Nejstarší dějiny pražské Dvojky

Pražská Dvojka je našim nejstarším dosud fungujícím skautským oddílem. V těchto dnech slaví své devadesátiny. Obvykle ji máme spojení se jménem Jaroslava Foglára - Jestřába. Jaká však byla historie oddílu předtím, než se ujal jeho vedení?

Kamzíci a Jeleni

Druhý oddíl vznikl v roce 1913 spojením družin Kamzíků a Jelenů. Josef Charvát o tom píše: „V té době jsem už vedl družinu Kamzíků a na pokyn bratra náčelníka Svojsíka jsem se přihlásil V. Jelenovi, který tehdy vedl družinu Jelenů. Společně jsme pak utvořili oddíl, jemuž se dostalo pořadového čísla 2. Léta strávená v Jelenově druhém oddílu jsou nejkrásnější z mého mládí, brali jsme skauting doopravdy. Jako klubovnu jsme nejprve získali přístavek v jednom dvoře na Kampě, pak čtyři místnosti ve sklepě na Letné v Letohradské ulici.

Potom přišla světová válka a náš vůdce Vašek Jelen byl odveden na vojnu. Krátkou dobu jsem vedl Dvojku jako jeho zástupce a pak jsem narukoval také. Když si však vzpomenu na ty dva roky, které jsem ve Dvojce strávil, vidím, že to byly právě tyto dva roky, které mne definitivně připoutaly ke skautingu a jež mi také nejvíce daly do života.“

Prof. MUDr. Josef Charvát se stal později našim významným lékařem, zakladatelem a dlouholetým přednostou III. interní kliniky Fakultní nemocnice UK. Před válkou, v roce 1938, byl zvolen starostou junáka.

O družině Jelenů píše Sláva Bursík, tehdy dvanáctiletý chlapec, později legendární osobnost oddílu a jeho vedoucí v roce 1924:

„Za chladného jarního jitra roku 1913 sešla se družina Skokanů (později přejmenovaná na Jeleny) na cestičce za Malostranskou sokolovnou. Rádce Vašek Jelen, Bursík, Farka, Holub,

Koubek, oba bratři Motýčkové a Růžička. Vašek nám ukázal ve stráni pod kamenem skrýš, kam bude dávat na dle potřeby 'pošta' naší družiny.

Tam jsme se scházivali ke schůzkám ve své první 'klubovně' pod širým nebem. Brzo získali jsme klubovnu pod střechem, klubovnu v pravém slova smyslu, a to v Praze III, v Říční ulici, kde čistou náhodou Dvojka najala nevědomky po dvaceti letech opět svoji klubovnu, když její generace předchozí mnoh jiných kluboven předtím vystřídalý.“

1918: ve službách Národního výboru

První tábor měla Dvojka v roce 1913 u Pelíškova mostu na Sázavě a vyzkoušela zde dnes běžně používané stanové podsady. Po prázdninách roku 1914 po vypuknutí světové války (tábor se toho ani příštího roku nekonal) se oddíl zapojil do prací v Červeném kříži a pořádal propagační ukázky skautského táboření na Císařském ostrově, ve Stromovce, na Klamovce i v Čáslavi.

Oddíl pořádal i dobročinná divadelní představení a také převzal administrativní práce na vznikajícím časopisu Junák. Úspěšně se účastnil i různých sportovních klání a v létě 1916 odjel na tábor k Županovicům. O Vánocích se potom Dvojkaři stali na výpravě do Krkonoš propagátory nového sportu - lyžování. Potom přišel říjen roku 1918 a utvoření samostatné Československé republiky.

Od prvního dne byli všichni hoši ve službách Národního výboru, plnili především informační a kurýrské služby a pomáhali i při založení první skautské pošty.

Významnou osobností Dvojky byl i Prokop Drtina, syn univerzitního profesora Drtiny, jednoho ze zakladatelů našeho skautingu. JUDr. Prokop Drtina byl v roce 1920 jmenován vedoucím oddílu. Později za 2. světové války byl tajemníkem prezidenta Dr. Beneše a v českém vysílání z Londýna měl projevy pod jménem Pavel Svatý. Po válce se stal ministrem spravedlnosti a jako expone-nt Národně sociální strany byl po únoru 1948 na několik let uvězněn. Plně rehabilitován byl až roku 1968.

Jestřáb přichází

Oddíl po roce 1918 pokračoval v dobývání sportovních trofejí, zejména v nově se rozvíjejícím odvětví - vodáctví. Návraty z táborů na pramicích, ať již na místě vyrobených, nebo dovezených z Prahy, se staly tradicí, bez níž se

takřka žádný z táborů „staré Dvojky“ neobešel.

V roce 1925 postihl Dvojku generační problém, starší hoši odcházeli a noví nepřicházeli, takže členstva stále ubývalo. Existenci oddílu zachránil bratr Ryšavý - Bobr, který navrhl sloučení Dvojky se 34. oddílem, vedeným tehdy ještě neznámým mladíkem Jaroslavem Foglarem. Foglarovi se řešení nelíbilo a byl nespokojen, že „jeho“ prosperující Čtyřiatřítka měla zaniknout pro udržení pražské Dvojky. Teprve později pochopil, že bylo nutné zachovat hlavně Dvojku - oddíl již s dvanáctiletou tradicí a celostátního významu - než 34. oddíl, jehož význam nepřekračoval hranice Letné a Libně.

S J. Foglarem zvaným Jestřáb přešel do Dvojky i jeho starší kamarád Ryšavý - Bobr. Štěstí bylo, že smutek a rozladění se Jestřába nedržely dlouho. Brzy se tak zabral do činnosti oddílu, že jeho práce pro Dvojku dodnes nemá obdoby. Jeho přičiněním a vlivem vzniká v oddílu neopakovatelné prostředí, prodchnuté přátelstvím a čí- norodostí, budují se klubovny a tábory, pořádají náročné dobrodružné hry v uličkách staré Prahy, tábory dostávají své názvy.

*Převzato z časopisu Skauting
č. 2/2003*

Sport

Fotbalový oddíl TJ JISKRA - výsledkový servis

Datum utkání	Soupeři	Výsledek (poločas)
Přípravka A		
26. 10. 2003	Jiskra Rýmařov – UNEX Uničov A <i>Po velmi kvalitním výkonu brankami Dominika Šašínky a Adama Laskáka zvítězilo naše mužstvo a přezimuje na prvním místě Olomouckého krajského přeboru přípravek.</i>	2 : 0 (2:0)
	Jiskra Rýmařov – UNEX Uničov B <i>Branky: Martin Pech 3x, Tigran Gjevorgjan 2x, Kluchik Gjevorgjan, Jan Šekaniha, Dominik Šašinka</i>	8 : 0 (3:0)
Přípravka B		
26. 10. 2003	Jiskra Rýmařov – UNEX Uničov B <i>Obě branky našeho družstva vsířelí Michal Turták</i>	2 : 2 (1:1)
	Jiskra Rýmařov – UNEX Uničov A	0 : 7 (0:4)
Mladší žáci		
25. 10. 2003	TJ Kopřivnice – Jiskra Rýmařov <i>Branky: Pavel Kuděra 2x a Jiří Furič 2x</i>	0 : 4 (0:4)
01. 11. 2003	Jiskra Rýmařov – TJ Nový Jičín <i>Branky: Pavel Kuděra 5x, Tomáš Štáfl 3x, Michal Valásek 2x, Jiří Homola a Josef Laštrůvka</i>	12 : 0 (8:0)
Starší žáci		
25. 10. 2003	TJ Kopřivnice – Jiskra Rýmařov <i>Jednou branku našeho družstva vsířel Alois Vajdík</i>	2 : 1 (0:1)
01. 11. 2003	Jiskra Rýmařov – TJ Nový Jičín <i>Branky: Alois Vajdík, Antonín Maňar, Marián Gorčík, Adam Válek, Tomáš Valásek, Radek Šašinka a Daniel Lašák</i>	7 : 0 (4:0)
Žáci „B“		
25. 10. 2003	Jiskra Rýmařov – TJ Sokol Rázová <i>Branky: Kamel Haník 3x, Dominik Šašinka, František Škuta, Daniel Krsáček</i>	7 : 1 (3:1)
Dorost		
25. 10. 2003	Sokol Dolní Lhota – Jiskra Rýmařov <i>Branky našeho družstva vsířelí ve druhém poločase Tomáš Bakalář</i>	2 : 1 (1:0)
02. 11. 2003	Jiskra Rýmařov – TJ Vítkov <i>Branky: Radek Doležal, Petr Fojtík a Pavel Juráš</i>	3 : 4 (1:2)
Muži „A“		
25. 10. 2003	Jiskra Rýmařov – FK Slavia Orlová <i>Branky našeho mužstva vsířelí Pavel Orság</i>	1 : 2 (0:0)
02. 11. 2003	SK Sulko Zábřeh – Jiskra Rýmařov	3 : 1 (2:0)

Fotbalový servis připravil Zdeněk Kudlák

SK MEDVĚDI RÝMAŘOV

florbalový oddíl

zve nejen své příznivce

na florbalový turnaj,
který s koná v rámci
SM přeboru - divize Západ.Kde? sportovní hala
v Břidličné
(vedle krytého bazénu)

Kdy? neděle 16. listopadu 2003

Časový harmonogram turnaje:

09:00	FBC Sokol Přerov	vs.	SK Medvědi Rýmařov
10:10	1. FbK Rožnov p./R. „A“	vs.	FBS Olomouc
11:20	FbC Asper Šumperk	vs.	FBC Beerboys Libina
12:30	FBC Olomouc	vs.	FBC Sokol Přerov
13:40	SK Medvědi Rýmařov	vs.	FbS Asper Šumpek
14:50	FBC Beerboys Libina	vs.	1. FbK Rožnov p./R. „A“

SK Medvědi Rýmařov

Medvědi tentokrát nevstřelili ani gól

V sobotu 25. října se ve sportovní hale v Uničově odehrálo páté, respektive šesté kolo SM přeboru mužů - divize Západ. Rýmařovští zde postupně změřili své síly s florbalovými oddíly z Rožnova a Libiny.

První utkání, v němž se Medvědi utkali s loňským aspirantem na postup 1. FbK Rožnov p./R. „A“, mělo v úvodu jednoznačný průběh. Florbalově vyzrálé mužstvo z Rožnova se do Medvěďů pustilo hned od úvodního hvizdu, ti však v poslední době zapracovali na obraně, a tak první patnáctiminutovku celkem s přehledem ubránili. Zlomovým okamžikem se nakonec ukázala být slabší koncentrovanost na počátku druhé třetiny, kdy se ve 42. sekundě dostal rožnovský útočník poprvé za záda jinak pozorně hrající obrany Rýmařovských a „bekhendovou“ střelou z ostrého úhlu rozvlnil síť poprvé. Stav utkání 0:1. Po lacině inkasované brance padla na Medvědy nervozita, kterou potrestali Rožnovští v šestnácté minutě. Ve třetí třetině to místy vypadalo, jako by na palubovce bylo pouze jedno mužstvo. Medvědi hráli jako vyměnění, ale k velké smůle jejich akce končily pouze u bezchybně chytajícího brankáře Rožnova. Nepomohla ani dvě a půl minuty trvající hra bez gólmána, během které Rýmařovští nepůjčili soupeři míček. Nedá se nic dělat, florbal se nehraje na krásu, ale na góly. Těch vsířilo družstvo Rožnova více, a proto se mohlo po utkání radovat z vítězství.

Po smolné porážce od Rožnova čekal Medvědy nováček soutěže FBC Beerboys Libina. Podcenění soupeře - ji-

nak se nedá vysvětlit herní projev Rýmařovských v úvodních minutách střetnutí. U míčku byli vždy od chloupek později, ale průměrně hrající „pivní hoši“ z Libiny toho nedokázali využít. První třetina tak skončila bez branek. Ve druhé třetině, v době, kdy se výkon Medvěďů začínal zvedat, přišla rána z čistého nebe. Několikrát tečovaná střela skončila k údivu všech za zády rýmařovského gólmána. Psychika Medvěďů byla nalomena. Pověstný hřebíček do rakve zatlouklí rozhodčí. Neopískali zcela evidentní faul na brankáře Polčáka, který po ráně hokejkou do krku zůstal ležet na zemi, a tak pro hráče Libiny nebyl problém dopravit míček za jeho záda. Protesty nepomohly, ba dokonce od zmíněného incidentu se zdálo, jako by rozhodčí viděli fauly jen ze strany Rýmařovských. Nicméně v tomto utkání podali Medvědi dosud nejhorší výkon v letošní sezóně, a tak po právu odešli poražení. Jen výsledek 7:0 je příliš krutý. Doufejme, že se z této porážky poučí a odčiní ji v příštích kolech.

Pořadatelem příštích dvou kol je SK Medvědi Rýmařov. Od deseti hodin se Medvědi utkají s FBC Sokol Přerov a ve 14.40 změní své síly s ambiciózním celkem FbC Asper Šumperk. Tímto srdečně zveme všechny příznivce florbalu do sportovní haly v Břidličné, kde se celý turnaj v neděli 16. listopadu uskuteční.

Sestava SK Medvědi Rýmařov: Polčák Michal - Kaláb Michal, Kaláb Zdeněk, Božák Zdeněk - Šopík Vítězslav, Jalůvka Daniel, Vojtek Jiří - Ovčáček Miroslav, Hnát Tomáš, Hnát Marek - trenér: Cholek Zdeněk *ChOl*

Foto: archiv SK Medvědi Rýmařov

JAK VYJDE

Další číslo
RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU

bude v prodeji od 21. 11. 2003

Uzávěrka pro řádné vydání
je ve čtvrtek 13. 11. do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

NEHLEDEJTE, KDYŽ NEMUSÍTE!!**PROFESIONÁLNÍ PROGRAM OŠETŘENÍ VOZIDEL****! NOVÁ PROVOZOVNA !**

Nabídneme vám dokonalé služby:

- tepování (čištění mokrou cestou) sedaček, stropu, koberců
- leštění a voskování karosérií
- výměna olejů
- celkový pneuservis (přezouvání, vyvažování, lepení)
- stříkání dutin a podvozků
- drobné opravy

Miroslav Čala, Opavská 54 Rýmařov
Tel.: 605 249 049

Sídíme v prostorách čerpací stanice Robin Oil

**! RYCHLÁ OBSLUHA ! NÍZKÉ CENY !
! KVALITNÍ SLUŽBY !**

wüstenrot
HYPOTEČNÍ BANKA

Stavební spoření

Úvěry na bydlení

Životní pojištění

**Kdo uzavře smlouvu
o stavebním spoření
do 31. 12. 2003 získá:**

Podporu od státu až 4500 ročně.

**Možnost vyhrát 1 000 000 Kč,
popř. 100 cen po 20 000 Kč.**

Informace o produktech

a možnost uzavření smlouvy získáte:

na telefonu 777 683 325 (14 -20 hod denně)

v informačním středisku každé úterý od 14 -16 hod.

Inzerce pro občany za symbolickou cenu 10 Kč

Redakce Rýmařovského horizontu se rozhodla zkvalitnit inzertní služby pro občany regionu Rýmařovska.

Pro zájemce o soukromou řádkovou inzerci je připravena nabídka k otištění inzerátu za symbolický poplatek 10 Kč. Inzerce může obsahovat **maximálně 240 znaků** a bude uveřejněna **jedenkrát v Rýmařovském horizontu**. Obsah inzerce se může týkat **prodeje a koupě věcí, výměny bytů, výměny osobních věcí obyvatelstva, darování, seznámení, hledání zaměstnání** bez použití vlastních výrobních prostředků,

hledání ubytování, podnájmu a pronájmu, poptávky po službách a rubriky různé.

Soukromá řádková inzerce **ne může obsahovat opakovanou výdělečnou činnost**, a to bez ohledu na skutečnost, zda inzerent na tuto činnost má, nebo nemá oprávnění. Počítáme mezi ni i **nabídky pronájmů, podnájmu, nabídky zaměstnání, propagaci k jakýmkoli obchodním účelům a všechny i skryté reklamy firem, organizací, akcí**. Odkaz na www stránky považujeme za komerční. Konečné rozhodnutí o tom, zda inzerát má, nebo ne-

má komerční charakter, si vyhrazuje redakce.

Inzerent si může zadat inzerát osobně v redakci Rýmařovského horizontu nebo písemně na adrese: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, případně na emailové adrese: rymhor@seznam.cz, inzerát bude otištěn až po uhrazení poplatku 10 Kč.

Zadavatel inzerce musí v textu inzerátu uvést kontakt na svou osobu pro případné zájemce.

Pro potřeby redakce je nutné uvést jméno, příjmení, přesnou adresu, případně telefonní kontakt. Tyto údaje budou sloužit výhradně pro účely redakce a nebudou zveřejněny!!! Redakce RH

Soukromá řádková inzerce**Prodej**

• Čepice z polární lišky. Kvalitní značková. Původní cena 3 000, nyní 2 000 Kč. Přidám límeček. Kontakt v redakci. Takový dárek zahřeje i po letech.

Různé

• Hledá se učitel na doučování angličtiny (menší skupina). Zn.: Rychle, hlavně konverzace!! Cena dohodou. Kontakt: 554 283 311, 554 273 212.

Kurzovní sázení bylo opět zahájeno

**Ve sběrně Sazky na náměstí Míru 29
bylo opět zahájeno kurzovní sázení**

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, http://www.rymarov.cz/mesto
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 30. 10. 2003. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 7. 11. 2003. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 13. 11. 2003.**

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz
Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 8,- Kč

Každý dárek za 1,-

13 990,-

Domácí kino HT-DB 300

... zbytek později

YES

HOME CREDIT

tradiční sponzor Vánoce

SUPER PROGRAM

Za nákup na splátky 2600 SuperBodů

ELEKTRO NÁBYTEK EDUARD ICHN

+ **BYTOVÝ TEXTIL**

Národní 9, Rýmařov 795 01
tel.: 554 212 317

nám. Míru 23, 795 01 RÝMAŘOV
tel./fax: 554 212 171,
mobil: 604 200 173
e-mail: nabytekicha@mujbox.cz

~~14 990,-~~
Akce
za neuvěřitelných **8.990,- Kč**

Pračka Indesit W 84 TX
- elektronicky řízena
- 800 otáček

NEVÁHEJTE, PŘED VÁNOCI UŠETŘÍTE NEJVÍCI!!

Na každý výrobek firmy **eurotech** 5 let záruka

Pračka ETD 800 A
- odložený start
- elektronicky řízena
- digitální display
- energetická třída A

NOVINKA

ZDARMA
Varná konvice ke každé zakoupené pračce a lednici

Rozvoz zboží do 50 km zdarma.
Možnost prodeje na splátky

Super zaváděcí cena 11.990,- Kč

Úklidová firma Stoklasa

Palackého 5, 795 01 Rýmařov
tel./fax: 554 252 134, mobil: 603 334 533, 604 253 137

provádí
za bezkonkurenčně nízké ceny:

- » suché i mokré čištění koberců vysavačem Rainbow
- » odprašování lůžkovin a váleň
- » mytí oken
- » úklid po malířích
- » kompletní předvánoční úklid celého bytu
- » úklid budov a kanceláří
- » autodoprava (Avie) - 10 Kč/km

Akce pevná linka za 1500,- prodloužena do konce roku.

Vánoční akce:

Bezšňůrový telefon Sagem WP1130

a mnoho dalších telefonů ve vánoční kolekci.

Nové cenové plány s převodem volných minut.

Nová služba zobrazení čísla volajícího.

VEŘEJNÝ INTERNET

OTEVÍRACÍ DOBA:
Po - Pá 8 - 12 hod.
12.30 - 17 hod

Jen za 1499,- vč. DPH

TELEPOINT PARTNER RÝMAŘOV
náměstí Míru 2 (vedle pošty), 1. patro
tel.: 554 230 485

Autobazar Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov tel.: 554 211 577, 608 830 940

NOVÁ NABÍDKA

Ford Focus kombi 1.8 TDI GHIA, r. v. 2002, ABS, 4x airbag, digi klima, rádio + CD, AL kola, 69 tis. km. Cena: 369 000 Kč.

SLEVNĚNO

Š - Octavia 1.9 TDI, r. v. 2001, airbag, centrál, ABS, servo. Cena: 346 000 Kč

Ford Escort Cabrio 1.6 XR3 r. v. 1985, rádio, centrál D8, plasty, AL kola, nová střeška, sportovní výfuk, fanfáry, halogeny. Cena: 55 000 Kč

Seat Toledo CL 1.8 r. v. 1995 střešní okno, rádio, imobilizér, RMG, otáčkoměr. Cena: 89 000 Kč

NOVÁ NABÍDKA

Š - Felicia LX 1.3, r. v. 1999, 32 tis. km, mlhovky, koupeno v ČR, 1. majitel, servisní kniha. Cena: 149 000 Kč.

Seat Inka, r. v. 1996, alarm, rádio, posilovač řízení. Cena: 107 000 Kč + DPH.

NOVÁ NABÍDKA

VW Bora 1.9 TDI, r. v. 1999, ABS, digi klima, AL kola, 4x airbag, rádio + CD, 83 tis. km. Cena: 349 000 Kč.

SLEVNĚNO

Ford Escort 1.4 CL r.v.1995, airbagy, centrál, rádio, metal., stř. okno, servo. Cena: 118 000 Kč

NOVÁ NABÍDKA

Fiat Ducato 2.8 TDI, r. v. 2001, 9 místný bus, ABS, tažné, rádio + CD, 43 tis. km. Cena: 359 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Š - Forman 136, r. v. 1994, tažné, centrál, AL kola, mlhovky, stř. okno. Cena: 49 000 Kč.

VW Golf IV 1.9 TDI, r. v. 1998, 84 tis. km, klima, 2x airbag, ABS, el. okna a zrcátka, super stav. Cena: 289 000 Kč.

SLEVNĚNO

Ford Fiesta 1.8 DIESEL, r.v. 1996, rádio, servo. Cena: 126 000 Kč

Octavia combi, 1.9 TDi PD 4x4, r.v. 2002, 6stup. přev., ABS, ASR, klima., tempomat, rádio+CD, 4x airbag. Cena: 545 000 Kč

NOVÁ NABÍDKA

Fiat Brava 1.4, 12 V, r. v. 1998, centrál na D.O., medvěď blok, el. okna, rádio, 149 tis. km. Cena: 129 000 Kč.

SLEVNĚNO

Mercedes Benz 112 CDI, 2,2 l, 90 kw, lux, r. v. 1999, ABS, ASR, rádio + mg., klima, centrál, alarm. 1. majitel, koup. v ČR, 8 míst. Cena: 499 000 Kč

VW Golf IV 1.4 CL, r. v. 1998, ABS, 2x airbag, centrál na D. O., el. okna, 36 tis. km. Cena: 210 000 Kč.

SLEVNĚNO

Š - Felicie kombi 1.6 GLX, r.v. 2000, 96 tis. km, mlhovky, rádio, 2x airbag, centrál, hagusy, 1. majitel. Cena: 175 000 Kč

SLEVNĚNO

Š - Felicie kombi GLX 1,9 D, r. v. 1999, serv. kniha, mlhovky, zam. zpátečky, tažné zař., hagusy. Cena: 169 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Opel Astra 1.4, r. v. 1995, centrál, rádio + mg., stř. okno, metaliza, 88 tis. km. Cena: 98 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Peugeot 405 GRD, r. v. 1990, ABS, AL kola, rádio + mg., centrál, mlhovky. Cena: 69 000 km.

Š - Felicia LX 1.6, r. v. 1996, 150 tis., airbag, centrál, alarm, rádio, servisní kniha. Cena: 116 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Š - Felicia 1.3 LX, r. v. 1998, 1. majitel, super stav, centrál, konstrukt, mlhovky, 74 tis km. Cena: 139 000 km.

NOVÁ NABÍDKA

Mitsubishi Pajero Sport 3.0, 6V - 24 GLS, r. v. 2000, odpočet 22% DPH, 1. maj., koupeno v ČR, nehav., 148 000 km. Cena: 598 000 Kč.

Š - Favorit 136 LS, r. v. 1991, 57 tis. km, mlhovky, rádio + mg, dobrý stav, akontace od 1500 Kč. Cena: 55 000 Kč.

Ke každé smlouvě

Splátka od 1500 Kč měsíčně

Ojeté vozy

leasing

úvěr

U NABÍDKY OZNAČENÉ SYMBOLEM „PRODÁNO“ MŮŽEME ZAJISTIT STEJNÝ TYP VOZIDLA

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

Výše splátky po dobu leasingu je neměnná včetně pojištění. • K uzavření leasingu není potřeba potvrzení o příjmu.

- **Výkup za hotové:** Váš automobil vám vykoupieme okamžitě po osobní domluvě.
- **Komisní prodej:** neúčtujeme parkovné, rychlý prodej, vyřízení všech formalit samozřejmosti.

- **Protiúčet:** při koupi nového vozu můžete platit vaším stávajícím vozidlem.
- **GE Capital Leasing:** akontace již od 10 % z ceny vozidla, výhodné havarijní pojištění a povinné ručení. Na sjednání

LEASINGU potřebujete dva platné doklady totožnosti, bankovní spojení a cca 45 minut času. U všech vozidel prověřen původ.

- **AUTOCREDIT:** půjčky do 300 000 Kč na vybraná vozidla (6 - 60 měsíců).

KAŽDÝ TÝDEN NOVÁ NABÍDKA, VŠECHNA VOZIDLA PROVĚŘENA A VYZKOUŠENA